

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.6.2025
COM(2025) 200 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG
SOCIALE UDVALG, REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE
INVESTERINGSBANK**

Det europæiske semester 2025 – Forårspakke

1. INDLEDNING

EU's økonomi forventes at vokse i de kommende år, men den ustabile handels- og sikkerhedssituation lægger en dæmper på væksten. Europas økonomi forventes at vokse moderat i de kommende år, hvilket vil give virksomhederne et gunstigt klima til at investere og skabe arbejdspladser. Den ustabile internationale handels- og sikkerhedssituation påvirker imidlertid EU's handelsresultater og økonomiske vækst negativt.

Politikker til styrkelse af konkurrenceevnen er afgørende for at sætte skub i EU's økonomi og fremme bæredygtig velstand. I *Konkurrenceevnekompasset for EU*¹ fastsættes de prioriteter og foranstaltninger, der skal være retningsgivende for Kommissionens arbejde i de næste fem år, og konkurrenceevne fastlægges som et overordnet mål. Det udgør en ramme for fremme af konkurrenceevnen ved at lukke innovationskløften, dekarbonisere vores økonomi, mindske overdreven afhængighed og øge sikkerheden, herunder ved at opbygge forsvarskapaciteter. Dette bør styrke EU's vækstpotentiale i alle medlemsstater og regioner og samtidig støtte EU's fremskridt hen imod gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og FN's mål for bæredygtig udvikling (SDG'er). For at understøtte konkurrenceevnen på tværs af alle sektorer indeholder konkurrenceevnekompasset desuden horisontale katalysatorer: i) forenkling af de lovgivningsmæssige rammer, reduktion af administrative byrder og fremme af hastighed og fleksibilitet, ii) fuld udnyttelse af fordelene ved det indre markeds størrelse ved at fjerne hindringer, iii) finansiering ved hjælp af en opsparings- og investeringsunion og et omlagt EU-budget, iv) fremme af færdigheder og kvalitetsjob og samtidig sikring af social retfærdighed samt v) bedre koordinering af politikker på EU-plan og nationalt plan. Gennem sine landespecifikke henstillinger afspejler det europæiske semester disse nye prioriteter og vejleder medlemsstaterne om de prioriterede reformer og investeringer.

EU-budgetinstrumenter såsom samhørighedspolitikken og genopretnings- og resiliensfaciliteten (RRF) fremmer fortsat EU's fælles mål gennem nationale investeringer og reformer. Med over 300 mia. EUR udbetalt støtter genopretnings- og resiliensfaciliteten gennemførelsen af landespecifikke henstillinger og fremmer strukturreformer på centrale politikområder for konkurrenceevne. Eksempler herpå er den støtte, der tilbydes medlemsstaterne til at håndtere forsknings- og innovationsbehov (55 mia. EUR i forpligtede midler fra genopretnings- og resiliensfaciliteten), herunder ved at forbedre forvaltningen og frigøre de nødvendige investeringer. Over 525 mia. EUR² mobiliseres af medlemsstaterne under samhørighedspolitikken programmer for at fremme regional konkurrenceevne og vækst. EU's dekarboniseringsdagsorden støttes med over 42 % af de forpligtede midler fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (276 mia. EUR) og næsten 130 mia. EUR³, der er mobiliseret under samhørighedspolitikken mod målet "Et grønnere Europa". På beskæftigelsesområdet imødegår reformer inden for rammerne af genopretnings- og resiliensplanerne strukturelle udfordringer på medlemsstaternes arbejdsmarkeder. Reformen på uddannelsesområdet bidrager til at fremme beskæftigelse af høj kvalitet, udvikling af færdigheder og inklusion. Omkring 68 mia. EUR⁴ fra samhørighedspolitikken fonde vil blive

¹ [Et konkurrenceevnekompas for EU](#) (COM(2025) 30 final).

² Omfatter national medfinansiering.

³ Omfatter national medfinansiering.

⁴ Tallet vedrører programmeringsperioden 2021-2027 og omfatter national medfinansiering.

investeret i foranstaltninger til støtte for f.eks. uddannelse og rådgivning i færdigheder og investeringer i formelle og ikkeformelle uddannelsessystemer.

Competitiveness Compass and European Semester

EU omsætter sine strategiske prioriteter til reelle tiltag på EU-plan, nationalt plan og regionalt plan. Allerede sidste år blev platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) lanceret for at samle midler fra 11 EU-programmer til støtte for EU's konkurrenceevne inden for strategiske teknologier i alle medlemsstater. Europa-Kommissionen har fremsat et forslag⁵ om midtvejsevaluering af samhørighedspolitikken for at maksimere bidraget fra samhørighedspolitikken for 2021-2027 til EU's nuværende og kommende politiske prioriteter, øge støtten til konkurrenceevne og dekarbonisering, forsvar, økonomisk overkommelige boliger og adgang til vand, bæredygtig vandforvaltning og energiomstilling i partnerskab med nationale, regionale og lokale myndigheder samt et forslag om at tilføje forsvar som en fjerde strategisk sektor for STEP. Instrumentet for teknisk støtte vil spille en central støttende rolle med sit fælles flagskibsinitiativ for 2026, der fokuserer på at yde støtte til medlemsstaterne til gennemførelse af de reformer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Fra næste år vil Den Sociale Klimafond på grundlag af nationale planer yde finansiering til bekæmpelse af energi- og transportrelateret fattigdom. Som skitseret i *Vejen*

⁵ [En moderniseret samhørighedspolitik: Midtvejs gennemgangen; forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning \(EU\) 2021/1058 og \(EU\) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejs gennemgangen.](#)

til den næste flerårige finansielle ramme⁶, er målet med det næste EU-budget at arbejde tæt sammen med medlemsstaterne og deres regioner om at gennemføre afgørende reformer og investeringer. Som en central mekanisme for samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken vil det europæiske semester bidrage til dette mål ved at identificere de behov, som medlemsstaterne bør imødekomme for at imødegå centrale økonomiske og sociale udfordringer. Dette vil blive suppleret med værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen, som vil blive indført som opfølgning på konkurrenceevnekompasset for at tilpasse industri- og forskningspolitikker og -investeringer på EU-plan og nationalt plan til projekter af fælleseuropæisk interesse eller EU-merværdi.

De seneste årtier har afsløret underinvesteringer og mangel på effektivt forbrug i Europas forsvarskapaciteter. I betragtning af den nuværende geopolitiske kontekst og den eksistentielle udfordring, som Europa står over for som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine, er Europa nødt til at øge sine forsvarskapaciteter og opbygge et stærkt industrigrundlag. For at give medlemsstaterne yderligere budgetmæssigt råderum til at øge deres forsvarsudgifter inden for rammerne af EU's finanspolitiske regler foreslår Kommissionen henstillinger fra Rådet om at aktivere den nationale undtagelsesklausul i stabilitets- og vækstpagten (jf. tekstboks 1). Medlemsstaterne opfordres til at fremme innovation, forskning og udvikling på forsvarsområdet, herunder ved at udnytte den finansielle støtte fra Den Europæiske Forsvarsfond (EDF), EU's ordning for forsvarsinnovation (EUDIS), SAFE-instrumentet til finansiering af fælles indkøbsprojekter og frivillige tildelinger fra andre EU-fonde under delt forvaltning. Fælles indkøb kan yderligere bidrage til medlemsstaternes bestræbelser på at øge deres forsvarsindustrielle kapacitet og styrke deres teknologiske grundlag. Samlet set kan forsvarsinvesteringerne, i betragtning af den fleksibilitet der frigøres af de nationale undtagelsesklausuler og baseret på prognoser for gradvis udbredelse, nå op på mindst 800 mia. EUR i løbet af de næste fire år⁷.

2. TILGANG TIL DE LANDESPECIFIKKE HENSTILLINGER FOR 2025

Landerapporterne for 2025 indeholder en grundig analyse af den økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale udvikling i medlemsstaterne i overensstemmelse med rammen for konkurrenceevnekompasset. Disse rapporter fremhæver for hver medlemsstat de vigtigste udfordringer, der påvirker konkurrenceevnen og velstanden. De indeholder også en ajourført vurdering af de fremskridt, der er gjort med hensyn til at gennemføre tidligere landespecifikke henstillinger, absorbere EU-midler, opfylde målene for bæredygtig udvikling og overholde de reviderede finanspolitiske regler. For første gang afspejler denne vurdering de årlige statusrapporter, som medlemsstaterne har forelagt om gennemførelsen af deres mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag som led i den nye ramme for økonomisk styring.

De landespecifikke henstillinger for 2025 indeholder omfattende og sammenhængende politisk vejledning. Da genopretnings- og resiliensfaciliteten udløber i 2026, overgår det europæiske semester 2025 til et mere omfattende sæt landespecifikke henstillinger, der udfaser den tilgang, der blev indført i de tidligere faser af gennemførelsen af genopretnings- og

⁶ [Vejen til den næste flerårige finansielle ramme](#) (COM(2025) 46 final).

⁷ [Fælles hvidbog om europæisk forsvarsberedskab 2030](#).

resiliensfaciliteten. Som sådan udstikker 2025-cyklussen retningslinjer for reform- og investeringsprioriteter i hver medlemsstat på grundlag af en udvidet analyse for at identificere de relevante strukturelle udfordringer.

Kommissionens forenklingsbestræbelser afspejles i det europæiske semester. Den udestående status for de landespecifikke henstillinger for 2019-2024 er blevet gennemgået kritisk under hensyntagen til deres dækning i genopretnings- og resiliensplanerne og deres fortsatte relevans. På dette grundlag og under hensyntagen til nye udfordringer indeholder de landespecifikke henstillinger for 2025 for hver medlemsstat et konsolideret sæt henstillinger, som medlemsstaterne skal træffe yderligere politiske foranstaltninger om. Dette vil forbedre gennemsigtigheden og bidrage til at forenkle medlemsstaternes og Kommissionens årlige rapportering om og vurdering af fremskridtene med gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.

Hurtig gennemførelse af EU-midler og maksimering af deres virkning er fortsat en høj prioritet. Efterhånden som genopretnings- og resiliensfaciliteten går ind i sine afsluttende faser, hvor der kun er halvandet år tilbage til fristen i august 2026, haster det stadig mere med en effektiv gennemførelse af reformer og investeringer i medlemsstaterne. For at fremskynde fremskridtene er henstillingerne om gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten blevet skræddersyet til at afspejle omfanget og den hastende karakter af de krævede foranstaltninger. Medlemsstater med en genopretnings- og resiliensplan, der repræsenterer mindre end 3 % af BNP, opfordres til at afslutte gennemførelsen inden for den oprindeligt planlagte tidsplan, som er august 2026. Blandt de lande, hvis genopretnings- og resiliensplan udgør mere end 3 % af BNP, opfordres landene med over 85 % af de milepæle og mål, der endnu ikke er nået, kraftigt til at intensivere deres gennemførelsesbestræbelser. De øvrige lande, som har mellem 85 % og 50 % af deres milepæle og mål udestående, bør også øge deres tempo. Anvendelse af de muligheder, som STEP giver, er også afgørende for at sikre fortsat støtte til konkurrenceevne og vækst. Kommissionens forslag, der skaber yderligere muligheder under samhørighedspolitikken for at fremskynde gennemførelsen og støtte strategiske prioriterede områder i forbindelse med midtvejsevalueringen af samhørighedspolitikens programmer i 2025, kan yderligere mobilisere investeringer på centrale områder for Unionen og dens medlemsstater og regioner. Dertil kommer, at oprettelse eller supplerung af InvestEU-medlemsstatssegmenter kan mobilisere op til 240 mia. EUR i yderligere investeringer.

Denne forårspakke består af:

- **landerapporter**, der identificerer medlemsstaternes største udfordringer for konkurrenceevnen
- **landespecifikke henstillinger** til politiske foranstaltninger for at håndtere reform- og investeringsbehov
- en rapport, der undersøger årsagerne til, at referenceværdien for **underskuddet** på 3 % af BNP er overskredet i fire medlemsstater (Spanien, Letland, Østrig og Finland)
- forslag til henstillinger fra Rådet om aktivering af den nationale undtagelsesklausul
- en anbefaling med henblik på Rådets henstilling om den **mellemfristede plan** for Litauen
- en udtalelse om Belgiens udkast til budgetplan
- en anbefaling med henblik på Rådets henstilling om de foranstaltninger, Rumænien har truffet under proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud

- rapporter om **overvågning efter programgennemførelsen** for fem medlemsstater (Grækenland, Spanien, Portugal, Cypern og Irland)
- et forslag til en ny udformning af **retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker**.

3. DE VIGTIGSTE FREMTIDIGE UDFORDRINGER FOR KONKURRENCEEVNEN

3.1 Makroøkonomiske udviklinger

Trods stor usikkerhed om den internationale udvikling forventes EU's økonomi fortsat at vokse, om end i et moderat tempo. Bemærkelsesværdigt stærke, om end afdæmpede, resultater på arbejdsmarkedet i de seneste år har sammen med faldende inflation ført til et opsving i reallønnen. Dette forventes at understøtte væksten i efterspørgslen, også hjulpet på vej af lempeligere finansieringsforhold. Den ustabile handels- og sikkerhedssituation øger dog modvinden for den økonomiske vækst. Den reale BNP-vækst forventes at stige en smule fra 1,0 % i 2024 til 1,1 % i 2025 og yderligere til 1,5 % i 2026, hvilket indikerer en stabil og vedvarende vækst i et moderat tempo, som skaber et gunstigt miljø for virksomheder og investorer. EU's handelsresultater står imidlertid over for en betydelig risiko for forstyrrelser. Kommissionen har konstateret sårbarheder i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer eller uforholdsmæssigt store ubalancer i syv medlemsstater som led i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. I tekstboks 2 sammenfattes resultaterne vedrørende makroøkonomiske ubalancer i medlemsstaterne.

EU's finansielle markeder og formidlere har vist modstandsdygtighed over for økonomiske og geopolitiske udfordringer. Overordnet set understøtter solide overskud, sunde kapitalniveauer og betydelige likviditetsbuffer EU-bankernes evne til at yde stabil finansiering til økonomien og modstå fremtidige risici. Bankernes aktivkvalitet er tæt på et historisk højt niveau, men stigende virksomhedskonkurser og lommer af sårbarheder inden for erhvervsejendomme tyder på, at det er nødvendigt at overvåge kreditrisikoen tættere. Desuden er den operationelle risiko for banker og andre institutioner i den finansielle sektor blevet mere markant med den stigende forekomst af cyberhændelser.

De finanspolitiske udsigter peger i retning af små stigninger i det offentlige underskud og gældskvoterne efter den kraftige reduktion siden 2021. I euroområdet faldt det offentlige underskud i forhold til BNP fra 3,5 % i 2023 til 3,1 % i 2024, og i EU fra 3,5 % til 3,2 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes underskuddet i 2025 at stige en smule til 3,2 % af BNP i euroområdet og til 3,3 % i EU. I 11 medlemsstater forventes underskuddet at ligge over tærsklen på 3 % af BNP. Faldet i den offentlige bruttogældskvote er standset: Kursen stabiliserede sig mellem 2023 og 2024 på 88,9 % af BNP i euroområdet og steg marginalt til 82,2 % i EU. Den forventes at stige med 1 procentpoint i 2025 i både euroområdet og EU. Tekstboks 1 giver et overblik over de vigtigste resultater vedrørende den finanspolitiske overvågning under den reformerede stabilitets- og vækstpagt.

Tekstboks 1: Finanspolitisk overvågning under den reformerede stabilitets- og vækstpagt

Forårspakken for det europæiske semester 2025 markerer afslutningen på den første årlige cyklus af makroøkonomisk overvågning under den reformerede ramme for økonomisk styring. Efter ikrafttrædelsen af den nye ramme i april 2024 har alle medlemsstater undtagen Tyskland indsendt deres første mellemfristede planer. I de årlige statusrapporter, som medlemsstaterne indsender i slutningen af april, gøres der status over de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af disse mellemfristede planer⁸.

Sammen med Kommissionens forårsprognose 2025 og endelige data for 2024 giver de vigtige input til vurderingen af medlemsstaternes overholdelse af den maksimale vækst i nettoudgifterne. Kommissionen har i sine vurderinger taget hensyn til den fleksibilitet, som den nationale undtagelsesklausul giver de relevante medlemsstater, under forudsætning af Rådets rettidige godkendelse heraf⁹. For Tysklands vedkommende kan der endnu ikke foretages en fuldstændig vurdering af overholdelsen, da der ikke foreligger en mellemfristet plan. Kommissionen forventer, at Tyskland fremlægger sin plan inden udgangen af juli 2025.

Den koordinerede aktivering af den nationale undtagelsesklausul i stabilitets- og vækstpagten er en del af pakken med ReArm Europe-planen/forsvarsberedskab 2030, der blev fremlagt i marts 2025, og viser rammens fleksibilitet til at tage højde for uventede udviklinger. Den nationale undtagelsesklausul giver medlemsstaterne mulighed for at overskride de maksimale vækstrater for nettoudgifter, som Rådet har henstillet til, inden for visse grænser, der er knyttet til stigningen i deres forsvarsudgifter. Efter anmodning fra 16 medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Portugal, Slovenien, Slovakiet og Finland) har Kommissionen i dag vedtaget henstillinger til Rådet om at aktivere den nationale undtagelsesklausul, som nu afventer Rådets vedtagelse.

For de otte medlemsstater, der er omfattet af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, har Kommissionen vurderet de foranstaltninger, der er truffet som reaktion på Rådets henstillinger som led i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. På grundlag af denne vurdering stilles procedurerne for Italien, Slovakiet, Ungarn, Polen, Frankrig og Malta i bero, og de to sidstnævnte medlemsstater opfordres til at være rede til at træffe yderligere foranstaltninger i lyset af Kommissionens prognose om en lille afvigelse fra den anbefalede vækst i nettoudgifterne. For **Belgien** har Kommissionen anbefalet en ny korrigerende kurs efter forelæggelsen af landets mellemfristede plan, som afventer Rådets vedtagelse. Nettovæksten i udgifterne i 2025 i Belgien forventes at ligge over loftet i denne henstilling, men inden for den fleksibilitet, som den nationale undtagelsesklausul giver. For **Rumænien** ligger nettovæksten i udgifterne et godt stykke over det loft, der er fastsat i den korrigerende kurs, hvilket indebærer klare risici i forhold til en rettidig korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2030. Kommissionen henstiller derfor til Rådet, at det vedtager en afgørelse, hvori der fastslås, at der ikke er truffet virkningsfulde foranstaltninger. For at sikre finanspolitisk og makroøkonomisk stabilitet og fortsat fuld adgang til EU-finansiering bør Rumænien hurtigt træffe foranstaltninger til at opfylde kravene i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen har vurderet fremskridtene med gennemførelsen af de øvrige 18 medlemsstaters mellemfristede planer. 12 medlemsstater (**Bulgarien, Tjekkiet, Danmark,**

⁸ Rumænien har endnu ikke indsendt sin årlige statusrapport.

⁹ I praksis tog Kommissionen hensyn til den afvigelse for højere forsvarsudgifter, der ville være tilladt, hvis Rådet aktiverede den nationale undtagelsesklausul i overensstemmelse med Kommissionens henstillinger, ved vurderingen af overholdelsen af den nettoudgiftskurs, der er fastsat under den forebyggende del (forordning (EU) 2024/1263), og ved vurderingen af effektive foranstaltninger med hensyn til overholdelsen af den korrigerende kurs, der er fastsat under den korrigerende del (forordning (EF) nr. 1467/97).

Estland, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Østrig, Slovenien, Finland, Sverige) forventes at være i overensstemmelse med den anbefalede maksimale vækst i nettoudgifterne, hvor det er relevant under hensyntagen til den fleksibilitet, som den nationale undtagelsesklausul giver på grundlag af aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne. For Litauens vedkommende har Kommissionen i dag henstillet til Rådet, at det godkender landets mellemfristede plan. **Portugal og Spanien** er i vid udstrækning i overensstemmelse med anbefalingerne. For Spaniens vedkommende forventes nettovæksten i udgifterne i 2025 at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til, men den overstiger ikke tærsklerne på 0,3 % af BNP (årligt) og 0,6 % af BNP (akkumuleret). For Portugal ligger den forventede kumulerede afvigelse under hensyntagen til fleksibiliteten i den nationale undtagelsesklausul for forsvarsudgifter under tærsklen på 0,6 % af BNP. For **Irland, Cypern, Luxembourg og Nederlandene** ser Kommissionen en risiko for afvigelse fra den anbefalede nettoudgiftskurs, da vækstraten i 2025 forventes at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til, og afvigelserne overstiger tærsklerne for årlige eller kumulerede afvigelser.

Denne foreløbige vurdering, der er baseret på Kommissionens forårsprognose 2025, vil blive fulgt op af en yderligere vurdering i efteråret, og en endelig vurdering vil finde sted i foråret 2026 på grundlag af de endelige data for 2025.

Vurderingen af gennemførelsen af de mellemfristede planer tager også hensyn til de investeringer og reformer, der ligger til grund for en forlængelse af de respektive finanspolitiske tilpasningsperioder. Dette vedrører Spanien, Frankrig, Italien, Finland, Belgien og Rumænien. Bilag 1 til de respektive landerapporter indeholder en detaljeret vurdering af status for gennemførelsen af disse forpligtelser. For Rumæniens vedkommende anses svaret på Rådets henstilling af 21. januar 2025 indtil videre for at være utilstrækkeligt.

Kommissionen har vurderet, om fire medlemsstater opfylder underskudskriteriet, hvilket underbygger en mulig afgørelse om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud. For Østrig, Finland og Spanien er vurderingen baseret på et offentligt underskud, der ligger over referenceværdien på 3 % af BNP i 2024. For Letland er vurderingen baseret på et forventet underskud i 2025, der overstiger referenceværdien på 3 % af BNP. På grundlag af analysen i rapporten er der ingen grund til at indlede en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Finland, Letland og Spanien. Med hensyn til Østrig vil Kommissionen under hensyntagen til Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs udtalelse om rapporten overveje at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, ved at foreslå Rådet at vedtage en afgørelse i henhold til artikel 126, stk. 6, i TEUF om konstatering af et uforholdsmæssigt stort underskud.

Tillæg 5 indeholder nærmere oplysninger om de landespecifikke aspekter.

Tekstboks 2: Makroøkonomiske ubalancer i medlemsstaterne

Kommissionen har vurderet forekomsten af makroøkonomiske ubalancer i de 10 medlemsstater, der blev udvalgt til dybdegående undersøgelser i rapporten om varslingsmekanismen 2025. Af disse var der for ni medlemsstater blevet konstateret ubalancer eller uforholdsmæssigt store ubalancer i den foregående overvågningscyklus som led i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer, og Estland blev anset for at udvise risici for nyopståede ubalancer. I overensstemmelse med den nye tilgang, der blev anvendt i 2024, er de dybdegående undersøgelser for 2025 blevet forelagt medlemsstaterne inden offentliggørelsen af forårspakken for at muliggøre mere dybtgående multilaterale drøftelser i

Rådets udvalg, inden der drages konklusioner om konstateringerne af ubalancer og den efterfølgende formulering af de landespecifikke henstillinger¹⁰.

Klassificeringen af ubalancer er baseret på tre kriterier: i) alvoren af ubalancer, ii) udviklingen i ubalancer og udsigter og iii) politiske reaktioner. Dette afspejler en mere fremadrettet tilgang i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer (PMU), som blev meddelt som led i evalueringen af den økonomiske styring, og som har været anvendt siden da. Disse tre kriterier er fortsat gældende i forbindelse med den fremadrettede tilgang, men der lægges større vægt på udviklingen af de underliggende ubalancer og de nationale myndigheders vedtagelse og gennemførelse af politiske tiltag for at overvinde disse ubalancer eller de risici, de udgør.

Klassifikationerne foretages på et tidspunkt med usikkerhed med hensyn til det globale handelsmiljø. Klassificeringsafgørelserne i henhold til proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer tager hensyn til Kommissionens forårsprognoser for 2025, som følger tekniske antagelser, der bygger på den sædvanlige antagelse om en uændret politik, da resultatet af bilaterale forhandlinger med handelspartnerne ikke kan forudses. De afspejler også den betydelige usikkerhed i forbindelse med den globale handel og det geopolitiske miljø og de økonomiske konsekvenser heraf.

Kommissionen har truffet adskillige beslutninger som led i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. De seneste års stærke inflation er forsvundet, og renterne er faldet. På trods af det samlede fald i inflationen er der i nogle tilfælde stadig et stærkt omkostningspres, som fortsat lægger pres på omkostningskonkurrenceevnen, navnlig i en række medlemsstater. Boligpriserne er igen begyndt at stige kraftigere. Nedbringelsen af gældsbeholdningerne – som i de seneste år er blevet gjort lettere af en stærk nominel vækst i BNP – bliver vanskeligere. Sårbarhederne er aftagende i flere af de medlemsstater, der er omfattet af en dybdegående undersøgelse, og i nogle tilfælde fører det til, at der ikke konstateres ubalancer under proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Udviklingen er generelt positiv i størstedelen af de øvrige analyserede medlemsstater, men der er fortsat relevante udfordringer. Navnlig gælder følgende:

- Estland er ikke berørt af ubalancer, idet der i de seneste år har været sårbarheder i forbindelse med forringet pris- og omkostningskonkurrenceevne i forbindelse med en langvarig recession, og boligpriserne er steget betydeligt, men de overordnede sårbarheder synes at være begrænsede på nuværende tidspunkt.
- Tyskland har ikke længere ubalancer, idet sårbarhederne i forbindelse med det store overskud på de løbende poster, som havde grænseoverskridende relevans, er aftaget i årenes løb, mens der for ganske nylig er bebudet betydelige politiske fremskridt.
- Cypern oplever ikke længere ubalancer, idet sårbarhederne i forbindelse med udlandsgælden og den private gæld er aftagende, delvist på grund af stærk økonomisk vækst, mens nedbringelsen af den offentlige gæld yderligere understøttes af fortsatte budgetoverskud. Cypern har gjort vigtige fremskridt med gennemførelsen af foranstaltninger, der afhjælper landets sårbarheder, men underskuddet på de løbende poster er fortsat betydeligt.
- Grækenland, Italien, Ungarn, Nederlandene, Slovakiet og Sverige oplever fortsat ubalancer, idet deres sårbarheder generelt fortsat er relevante.
- Rumænien oplever fortsat uforholdsmæssigt store ubalancer. Sårbarhederne er blevet større, efterhånden som Rumæniens dobbelte underskud på de offentlige finanser og de løbende poster er blevet større, og omkostningskonkurrenceevnen blev forværret i 2024.

¹⁰ SWD(2025) 68 til 71 og SWD(2025) 122 til 127.

Tillæg 4 indeholder nærmere oplysninger om de landespecifikke aspekter for de 10 berørte medlemsstater.

En forbedring af de offentlige financers effektivitet og kvalitet, herunder gennem et afbalanceret skattemiks, vil hjælpe medlemsstaterne med at finansiere politiske prioriteter. Den høje offentlige gæld i en række medlemsstater i et ustabilt økonomisk miljø understreger betydningen af at sikre kvaliteten af de offentlige udgifter. Politiske tiltag i denne henseende omfatter navnlig revision og forbedring af effektiviteten af de offentlige udgifter på lang sigt og forbedring af rammerne for forvaltning af offentlige investeringer. Desuden er det afgørende at mindske skattegabene, bl.a. ved at begrænse skatteudgifterne, navnlig dem, der er mindst omkostningseffektive, og øge skatteydernes overholdelse af skattereglerne, for at opbygge mere stabile indtægter på en retfærdig måde. Dette bør suppleres med fortsat modernisering og digitalisering af skatteforvaltningerne samt med effektive værktøjer til bekæmpelse af aggressive skatteplanlægningsstrategier og styrket udveksling af oplysninger. Ud over at forbedre effektiviteten kan en forbedring af kvaliteten af de offentlige finanser, herunder gennem skattereformer, bidrage til andre politiske mål, f.eks. ved at reducere skattebyrden på arbejde for at øge beskæftigelsen. Skatteincitamenter spiller også en afgørende rolle for dekarboniseringen. I de landespecifikke henstillinger for 2025 opfordres flere medlemsstater til at forbedre skattemikset for at støtte en bæredygtig konkurrenceevne ved at mindske hindringerne for private investeringer samt fremskynde investeringerne i dekarbonisering og infrastruktur til ren energi, herunder ved yderligere at fremskynde tilladelsesprocesserne for at støtte opfyldelsen af nationale miljø- og klimamål og EU's miljø- og klimamål.

3.2 Mindskelse af innovationskløften

At mindske innovationskløften kræver større investeringer, en rigelig talentmasse, stærkere samarbejde mellem videnskab og erhvervsliv, indførelse og udbredelse af teknologi og øget politisk koordinering. Fragmenterede offentlige investeringer og utilstrækkelig privat FoU begrænser EU's innovationspotentiale. Væsentlige aspekter med hensyn til at opnå fremskridt er stærkere samarbejde mellem forskere og virksomheder, sammenhængende innovationspolitikker på tværs af forvaltningsniveauer og afhjælpning af talentmangel inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM). Den hurtige udrulning af digital infrastruktur og gennemførelsen af de nationale strategiske køreplaner for det digitale årti vil være nøglen til at nå målene for det digitale årti, som er afgørende for at muliggøre innovation, produktivitet og en inklusiv digital omstilling. Desuden skal det være lettere, billigere og hurtigere for videnskabelige opdagelser og nye teknologier at komme ud af laboratorierne og nå ud på markedet, og for nystartede virksomheder at opskalere, så det indre markedes potentiale udnyttes fuldt ud, herunder for rumsektoren.

Kommissionen sætter forskning og innovation i centrum for vores økonomi. Med Choose Europe-initiativet vil en pakke på 500 mio. EUR styrke "supertilskud" til forskere under EFR, fordoble omfordelingstillæg og øge Marie Skłodowska-Curie-støtten i perioden 2025-27. Desuden har den nyligt offentliggjorte handlingsplan for et AI-kontinent til formål at fremme kunstig intelligens og oprettelsen af gigafabrikker for kunstig intelligens i hele Europa, og EU's opstarts- og opskaleringsstrategi har til formål at forbedre rammebetingelserne for oprettelse og opskalering af innovative virksomheder i Europa. Genopretnings- og resiliensfaciliteten og

samhørighedspolitikken støtter allerede forskning og innovation (FoI) i medlemsstaterne ved at afsætte over 55 mia. EUR fra genopretnings- og resiliensfaciliteten til FoI, mens 113,6 mia. EUR¹¹ af midlerne under samhørighedspolitikken er afsat til målet "Et mere intelligent Europa", der omfatter støtte til forskning og innovation, digital infrastruktur og færdigheder med henblik på innovation. Programmet for et digitalt Europa har ført an i Europa-Kommissionens teknologiske initiativer med 1,3 mia. EUR øremærket til perioden 2025-2027 på relevante politikområder. Genopretnings- og resiliensplanerne omfatter også mere end 70 reformer for at konsolidere institutioner, fremme forskerkarrierer, lette adgangen til finansiering, styrke samarbejdet og forbedre koordineringen af forvaltningen. I de landespecifikke henstillinger for 2025 opfordres medlemsstaterne til at intensivere indsatsen for at lukke innovationskløften ved at øge offentlige og private investeringer i forskning og udvikling, øge effektiviteten af forskning og udvikling og mindske fragmenteringen af økosystemer. Dette har til formål at bidrage til at nå EU's udgiftsmål for forskning og udvikling på 3 % af BNP¹². De landespecifikke henstillinger understreger også behovet for at omsætte videnskabelige opdagelser til forretningsmuligheder ved at styrke samarbejdet mellem videnskab og erhvervsliv og fremme kommercialiseringen af forskningsresultater. Der lægges stor vægt på at forbedre adgangen til finansiering for nystartede virksomheder og innovative virksomheder med henblik på at fremme et dynamisk og blomstrende økosystem for forskning og innovation. Desuden opfordres nogle medlemsstater i de landespecifikke henstillinger indtrængende til at mindske investeringskløften for konnektivitet og strømline reguleringen af udrulningen af digital infrastruktur, hvilket er afgørende for at forbedre produktiviteten og styrke konkurrenceevnen.

3.3 En fælles køreplan for dekarbonisering, konkurrenceevne og sikkerhed

Det er afgørende at sikre en økonomisk overkommelig energiomstilling for de europæiske forbrugere og industrien. Mens el- og gaspriserne samlet set er faldet i forhold til toppunkterne i 2022, er detailpriserne på el og gas til industrien fortsat betydeligt højere i EU end i USA (2 til 2,5 og 3 til 5 gange de amerikanske priser)¹³. På grundlag af de relevante reformer og investeringer i deres genopretnings- og resiliensplaner tager medlemsstaterne skridt i retning af et mere fuldt integreret energimarked, der understøttes af et sammenkoblet og digitaliseret netværk og en stærkere lovgivningsmæssig ramme. REPowerEU-kapitlerne i genopretnings- og resiliensplanerne og samhørighedspolitiske programmer giver betydelig slagkraft til at dekarbonisere energisystemet, drevet af en betydelig opskalering af investeringer i vedvarende energi og infrastruktur til ren energi, hvilket sikrer en hurtig fremskyndelse af elektrificeringen med energieffektivitet i centrum. De landespecifikke henstillinger for 2025 opfordrer til fortsat dekarbonisering af energisystemet og indeholder for en række medlemsstater henstillinger om at tage konkrete skridt til at udfase subsidier til fossile brændstoffer, der ikke hverken bekæmper energifattigdom på en målrettet måde eller løser reelle energisikkerhedsproblemer, hindrer elektrificering og ikke er afgørende for industriens konkurrenceevne. EU's handlingsplan for økonomisk overkommelig energi støtter medlemsstaternes indsats og har til formål at sænke energipriserne og yderligere reducere

¹¹ Med national samfinansiering.

¹² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16179-2024-INIT/da/pdf>.

¹³ Europa-Kommissionens (GD ENER cheføkonomenhed) beregninger baseret på prisdata fra Eurostat og US Energy Information Administration (EIA).

importen af fossile brændstoffer og opnå årlige besparelser på op til 130 mia. EUR senest i 2030. Med henblik herpå er fuldførelse af energiunionen, elektrificering, energieffektivitet, fremskyndet udbredelse af vedvarende og ren energi, forbedret netkapacitet, herunder grænseoverskridende samkøringslinjer og effektiv brug af eksisterende, intelligent netinfrastruktur, og større fleksibilitet i energisystemet afgørende.

Der bør fortsat fokuseres på at mindske overdreven afhængighed og styrke energisikkerheden. Medlemsstaterne har gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af REPowerEU-planen, herunder gennem de særlige kapitler i genopretnings- og resiliensplanerne, for at udfase importen af russisk energi. Ikke desto mindre udgør denne import stadig en betydelig del af EU's energimiks. I den forbindelse vedtog Kommissionen i maj 2025 REPowerEU-køreplanen med henblik på at bringe importen af russisk energi til ophør for at sikre EU's fulde energiafhængighed af Rusland¹⁴, med det formål at udfase al import af russisk energi inden udgangen af 2027. Det respektive lovgivningsforslag vil blive vedtaget i juni. Der er derfor behov for en fortsat indsats på nationalt plan for at forbedre energieffektiviteten på tværs af sektorer og fremskynde anvendelsen af vedvarende energi og samtidig diversificere til mere pålidelige partnere. De landespecifikke henstillinger for 2025 tilskynder også medlemsstaterne til yderligere at styrke deres infrastruktur til ren energi, herunder sammenkoblinger, og energilagring for at gøre det muligt at øge produktionen af vedvarende og ren elektricitet og sikre modstandsdygtighed og sikkerhed i elforsyningen.

Øget ressourceeffektivitet og fremme af cirkulær anvendelse af materialer bidrager til dekarbonisering, forbedrer konkurrenceevnen og styrker den økonomiske sikkerhed. For at sikre en stabil forsyning til en overkommelig pris og styrke EU's kapacitet til at udvinde, forarbejde og genanvende materialer, der er afgørende for overgangen til ren energi, er den første liste over strategiske projekter i henhold til forordningen om kritiske råstoffer blevet bebudet. Desuden vil Kommissionen vedtage en retsakt om cirkulær økonomi i 2026, som vil afhjælpe vedvarende flaskehalse i udbuddet af og efterspørgslen efter sekundære råstoffer, cirkulære produkter og tjenesteydelser. På nationalt plan opfordres medlemsstaterne i de landespecifikke henstillinger for 2025 til at forbedre betingelserne for omstillingen til en cirkulær økonomi ved at øge affaldsforebyggelsen, fremme ressourceeffektivitet, øge offentlige og private investeringer og fremme løsninger til forbedring af produkters holdbarhed, genbrugsmuligheder, reparationsmuligheder og genanvendelighed.

EU og dets medlemsstater er nødt til at fremme omstillingen til en klimaneutral økonomi og samtidig sikre, at deres industri forbliver konkurrencedygtig. En hurtig gennemførelse af forordningen om nettonulindustri er afgørende for at styrke den europæiske produktionskapacitet for nettonulteknologier og deres centrale komponenter og imødegå hindringerne for at opskalere produktionen i Europa. Desuden fremlagde Kommissionen aftalen om ren industri i februar for at støtte og fremskynde omstillingen af de europæiske industrier, frigøre investeringer og støtte virksomheder med fokus på energiintensive industrier og sektoren for ren teknologi. Desuden fremlagde Kommissionen handlingsplaner for bilsektoren og stål- og metalsektoren for at styrke deres konkurrenceevne og fremme dekarbonisering. I forårspakken for det europæiske semester 2025 understreges det, at medlemsstaterne bør støtte oprettelsen af pionermarkeder og indføre planer og politikker for

¹⁴ COM(2025) 440 final/2.

netto-nul-infrastruktur, navnlig styrkelse af energiinfrastruktur, CO₂-opsamling og -lagring samt brint. De landespecifikke henstillinger henviser også til det presserende behov for at omstille og dekarbonisere industriproduktion og transport. EU er godt på vej til at nå sit klimamål på 55 % for 2030¹⁵. En hurtig og stabil gennemførelse af de nationale energi- og klimaplaner er fortsat lige så vigtig for at opfylde energi- og klimamålene for 2030.

Tilpasning til klimaændringer, herunder gennem bæredygtig vandforvaltning, er fortsat en presserende prioritet for EU, da det er afgørende for at beskytte ressourcerne og øge velstanden og sikkerheden. Medlemsstaterne står fortsat over for udfordringer i forbindelse med vandforurening, ineffektiv anvendelse, dårlig styring af vandforvaltning og utilstrækkelige prispolitikker, foruden de menneskelige og økonomiske omkostninger ved tørke og oversvømmelser. De landespecifikke henstillinger for 2025 omfatter derfor politiske tiltag for en række medlemsstater med henblik på at styrke vandforvaltningen på nationalt og regionalt plan og foretage betydelige investeringer. Desuden udgør strategien for vandresiliens en sammenhængende ramme for at sikre bæredygtig vandforvaltning og tackle udfordringer i forbindelse med vandknaphed og -kvalitet. Den nyligt foreslåede midtvejsevaluering af samhørighedspolitikken har styrket målet om at fremme sikker adgang til vand, bæredygtig vandforvaltning og vandresiliens samt forbedrede for- og medfinansieringssatser. Den kommende europæiske klimatilpasningsplan vil hjælpe medlemsstaterne i deres forberedelse og planlægning i forhold til klimapåvirkninger på kritisk infrastruktur, strategiske sektorer og relaterede investeringer.

3.4 Forenkling af de lovgivningsmæssige rammer

Forenkling af lovgivningen, reduktion af byrden og sikring af en effektiv gennemførelse er afgørende for at gøre det lettere at drive virksomhed og fremme velstanden i EU. Lovgivningsmæssig kompleksitet er fortsat en stor hindring for langsigtede investeringer i Europa, idet to tredjedele af de europæiske virksomheder betragter dette som en central hindring¹⁶. Mangfoldigheden og varigheden af de administrative procedurer i Europa er en hindring for investeringer, og der er behov for en forenklingsindsats på EU-plan samt på nationalt og lokalt plan. Kommissionen fremlægger en hidtil uset forenklings- og gennemførelsesdagsorden¹⁷ og sigter mod at reducere de administrative omkostninger med mindst 25 %, og mindst 35 % for SMV'er, senest i 2028. Dette svarer til at opnå besparelser i de administrative omkostninger på mindst 37,5 mia. EUR frem til udløbet af den nuværende Kommissions mandatperiode. Kommissionen har indtil videre vedtaget fire omfattende forenklingsforslag inden for bæredygtighedsrapportering, investeringer, den fælles landbrugspolitik og små midcapselskaber samt digitalisering af produktregler. Den opfordrer indtrængende medlovgiverne til hurtigt at nå til enighed om forslagene og vil fortsat arbejde hen imod forenklingsmålene ved at stressteste gældende EU-ret for at identificere overlapninger eller uoverensstemmelser, der kan behandles i forenklingsforslag.

Medlemsstaterne har også et ansvar for at bidrage til forenklingsbestræbelserne gennem lovgivningsmæssige og administrative reformer. Nye høringsværktøjer såsom gennemførelsesdialoger og realitetstjek bidrager til at identificere flaskehalse og fastlægge

¹⁵ COM(2025) 274.

¹⁶ [EIB Investment Survey 2024 – European Union overview](#).

¹⁷ [Simplification and Implementation – Europa-Kommissionen](#).

metoder til at forbedre gennemførelsen af den eksisterende lovgivningsmæssige ramme. Kommissionen vil også forbedre kvaliteten af ny lovgivning ved at sikre, at alle nye forslag fremmer vækst og konkurrenceevne, ved at gennemføre en fornyet kontrol for SMV'er og konkurrenceevne. Virksomhedernes opfattelse af, hvor let det er at overholde nationale love og administrative krav, varierer fra medlemsstat til medlemsstat. Mere end 45 % af borgerne mener, at den offentlige forvaltning i deres eget land er kompliceret, besværlig og langsom. Medlemsstaterne bør sikre, at deres lovgivningsmæssige rammer er befordrende for vækst, undgå unødvendige byrder i forbindelse med gennemførelsen af EU-lovgivning, sikre hurtig gennemførelse af forenklingsforslag, fremme digitaliseringen og lette udstedelsen af tilladelser, certificering og gnidningsløs udveksling af oplysninger mellem offentlige myndigheder på alle forvaltningsniveauer.

I de landespecifikke henstillinger for 2025 opfordres medlemsstaterne derfor til at forenkle de administrative procedurer og lovgivningsmæssige rammer på tværs af sektorer ved at mindske kompleksiteten, reducere bureaukratiet og forbedre de lovgivningsmæssige værktøjer. De landespecifikke henstillinger opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at strømline tilladelses- og licensprocedurerne – ved at forkorte klagefrister, digitalisere ansøgninger og præcisere reglerne for arealanvendelse og nettilslutning – for at fremskynde udrulningen af vedvarende energi, opførelse af boliger og etablering af infrastruktur. I de landespecifikke henstillinger opfordres medlemsstaterne også til at forbedre kvaliteten af lovgivningen gennem grundig høring af interessenter, uafhængigt tilsyn og evidensbaserede evalueringer for at øge retssikkerheden og konkurrenceevnen.

3.5 Optimal udnyttelse af EU's indre marked

For at frigøre det indre markeds fulde potentiale skal de resterende hindringer, der hæmmer grænseoverskridende virksomheder og investeringer, fjernes. Selv om det indre marked har fremmet vækst og velstand, er det stadig ikke tilstrækkeligt integreret. SMV'er, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder står over for hindringer såsom byrdefuld administration, restriktive bestemmelser, forsinkede betalinger og begrænset adgang til finansiering. Utilstrækkelig digital, energi- og transportinfrastruktur svækker konkurrenceevnen, mens manglen på koordineret integration af tjenesteydelser begrænser potentialet – handel med tjenesteydelser udgør kun 7,6 % af BNP¹⁸. I betragtning af sektorens størrelse giver dybere integration store muligheder. For at fjerne disse hindringer har Europa-Kommissionen fremlagt strategien for det indre marked, der indeholder en række foranstaltninger til fremme af konkurrenceevnen for at lette grænseoverskridende handel og et velfungerende indre marked i Europa. Den tidlige og gradvise integration af EU-kandidatlandene i dele af det indre marked vil styrke dette yderligere. For at strømline innovationen i hele det indre marked mindsker enhedspatentsystemet den retlige fragmentering, reducerer patentomkostningerne og letter den grænseoverskridende handel, idet der allerede er registreret over 50 000 enhedspatenter. Som led i gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanerne har en række medlemsstater for nylig vedtaget reformer for at styrke det indre marked ved at liberalisere markederne for tjenesteydelser, forenkle de lovgivningsmæssige rammer for en række erhverv, modernisere og professionalisere offentlige udbud og støtte handel og investeringer. De landespecifikke henstillinger for 2025 fokuserer på at styrke det

¹⁸ Gennemsnittet af eksport og import af tjenesteydelser i forhold til BNP.

indre marked ved indtrængende at opfordre medlemsstaterne til at mindske lovgivningsmæssige hindringer, øge konkurrencen og forbedre offentlige udbud. De landespecifikke henstillinger opfordrer også til mere strategisk industriel planlægning for at håndtere territoriale forskelle og støtte infrastruktur, innovation og værdikæder. Retsstatsprincippet spiller en vigtig rolle i EU's økonomi og sikrer, at rettigheder forsvares, korruption straffes, og kontrakter håndhæves. Respekt for retsstatsprincippet, navnlig uafhængige og effektive retssystemer af høj kvalitet, retssikkerhed og lighed for loven er også afgørende faktorer for et erhvervsklima, der fremmer investeringer og innovation, hvor virksomheder nyder godt af fri bevægelighed og forudsigelige forretningsvilkår. Hvis det er relevant, og hvis det ikke er omfattet af genopretnings- og resiliensplanerne og i komplementaritet med rapporten om retsstatssituationen, opfordres medlemsstaterne i de landespecifikke henstillinger til at øge retssystemernes effektivitet og styrke rammerne for bekæmpelse af korruption.

Tekstboks 3: Investeringshindringer

Investeringer på tværs af de europæiske lande hæmmes af en række strukturelle hindringer, både på privat og offentligt plan. I forårspakken for det europæiske semester 2025 udpeges de vigtigste faktorer, der hindrer investeringer i medlemsstaterne. Lovgivningsmæssig kompleksitet og administrative byrder udgør en af de største hindringer for investeringer, idet flere medlemsstater har inkonsekvente eller hurtigt skiftende retlige rammer, bureaukratisk ineffektivitet og svag koordinering på tværs af forvaltningsniveauer. Denne uforudsigelighed hæmmer langsigtede investeringer, navnlig for SMV'er. En anden væsentlig udfordring er den udbredte mangel på kvalificeret arbejdskraft, som berører over 75 % af virksomhederne. Denne knaphed er særlig akut inden for IKT og tekniske og videnskabelige områder, hvilket begrænser innovation og produktivitetsvækst. Høje energiomkostninger udgør også en alvorlig hindring for investeringer, der påvirker driftsmarginer og energiintensive industriers konkurrenceevne. Desuden er adgangen til finansiering fortsat begrænset i flere medlemsstater på grund af underudviklede kapitalmarkeder og en stor afhængighed af banklån, hvor virksomheder har svært ved at sikre risikovillig kapital eller alternativ finansiering. De offentlige investeringer lider også under manglende koordinering på tværs af forvaltningsniveauer samt mangelfuld planlægning og projektvurdering. Flere medlemsstater mangler standardiserede metoder til vurdering, udvælgelse og gennemgang af investeringsprojekter, hvilket resulterer i ineffektivitet og forspildte muligheder. Endelig forværrer geopolitisk usikkerhed og utilstrækkelig infrastrukturplanlægning disse problemer, hvilket fører til forsinkelser i udbredelsen af vedvarende energi, modernisering af transportsektoren og udrulning af infrastruktur. Tilsammen skaber disse hindringer et fragmenteret investeringslandskab, der hæmmer EU's konkurrenceevne.

3.6 Finansiering af konkurrenceevne og en opsparings- og investeringsunion

Udvikling af en opsparings- og investeringsunion¹⁹ vil forbedre den måde, hvorpå EU's finansielle system støtter borgernes velstandsskabelse og investeringer i de strategiske prioriteter, der er fastsat i konkurrenceevnekompasset. I løbet af det seneste årti har den private sektor i EU genereret gennemsnitlige nettobesparelser på 8,0 % af BNP. Kun omkring en fjerdedel af disse opsparinger har finansieret indenlandske private investeringer, da EU's kapitalmarkeder fortsat er forholdsvis underudviklede efter internationale standarder og samlet set kun yder et lille bidrag til virksomhedernes eksterne finansiering. Opsparings- og

¹⁹ COM(2025) 124 final.

investeringsunionen, som trækker på de fremskridt, der allerede er gjort inden for rammerne af handlingsplanerne for kapitalmarkedsunionen, har til formål at uddybe integrationen og risikodelingen på kapitalmarkederne. Den har også til formål at videreudvikle bankunionen. I overensstemmelse med arbejdet med opsparings- og investeringsunionen skitserer de landespecifikke henstillinger for 2025 målrettede foranstaltninger på nationalt plan for at forbedre adgangen til finansiering. De foreslåede politiske tiltag omfatter: i) fremme af detailinvestorers og institutionelle investorers deltagelse på kapitalmarkederne, ii) udvidelse af finansieringsmulighederne uden for banksektoren for EU's virksomheder, herunder innovative nystartede virksomheder og vækstvirksomheder, og navnlig for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), iii) udvikling af lokale markeder for privat egenkapital og risikovillig kapital samt øget konkurrence på de finansielle markeder, hvor det er nødvendigt, og iv) forbedring af den generelle finansielle forståelse.

3.7 Fremme af færdigheder og kvalitetsjob, samtidig med at der sikres social retfærdighed

EU's arbejdsmarked har været meget modstandsdygtigt i en situation med øget usikkerhed, men der er behov for yderligere politiske tiltag for at støtte arbejdsmarkedsdeltagelsen og fremme Europas arbejdsproduktivitet. EU's arbejdsmarked er fortsat stærkt med en historisk lav arbejdsløshed og rekordhøj beskæftigelse. EU er godt på vej til at nå det overordnede mål for beskæftigelsesfrekvensen i den europæiske søjle for sociale rettigheder på 78 % senest i 2030, hvilket også afspejler de politikker og reformer, som mange medlemsstater har vedtaget over mere end et årti. Manglen på arbejdskraft er aftaget en smule i det seneste år, men ligger fortsat over niveauet før pandemien i de fleste medlemsstater og forventes at stige, hvilket hæmmer virksomhedernes evne til at investere og innovere. Manglen på arbejdskraft varierer meget på tværs af regioner og sektorer og forværres også af demografiske tendenser og et lavt udbud af boliger til en overkommelig pris, og den er vedvarende inden for byggeri, sundhed og langtidspleje, teknologi, ingeniørarbejde, IKT og transport, hvilket belaster konkurrenceevnen og væksten.

Der er behov for en samordnet indsats på EU-plan og medlemsstatsplan for at fremme rummelige arbejdsmarkeder. De nationale genopretnings- og resiliensplaner og samhørighedspolitikken programmer indeholder mange relevante foranstaltninger, der tager fat på segmenteringen af arbejdsmarkedet, forbedrer de offentlige arbejdsformidlingers effektivitet, støtter arbejdskraftens mobilitet og yder målrettet støtte til specifikke grupper. Der er dog stadig behov for yderligere indsats. Kvinders og underrepræsenterede gruppers deltagelse på arbejdsmarkedet (f.eks. ældre arbejdstagere, unge, lavtuddannede, personer med handicap, romaer og personer med migrantbaggrund) er afgørende, også i lyset af den faldende befolkning i den erhvervsaktive alder, som understreget i strategierne for en Union med lige muligheder²⁰. Henstillingerne i forårspakken opfordrer medlemsstaterne til at indføre mere effektive aktive arbejdsmarkedspolitikker og veludformede skatte- og socialsikringssystemer med de rette incitamenter til at arbejde, ud over opkvalificerings- og omskolingsindsatsen. Der er behov for at fremme adgangen til førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester af høj

²⁰ Strategierne for en Union med lige muligheder fremmer lige muligheder på arbejdsmarkedet og inden for uddannelse for kvinder og dårligt stillede grupper såsom personer med handicap og personer med racemæssig eller etnisk minoritetsbaggrund, herunder romaer.

kvalitet, der er økonomisk overkommelige, samt social pleje og langtidspenje, sikre passende tilpasninger for personer med handicap samt forbedre arbejdsvilkårene for at fjerne hindringer for deltagelse på arbejdsmarkedet og tiltrække folk til nøglesektorer²¹. Lønudviklingen kræver nøje overvågning, og der skal findes en balance mellem sikring af produktivitet og konkurrenceevne på den ene side og håndtering af leveomkostningerne på den anden side. I den forbindelse spiller den sociale dialog og kollektive overenskomstforhandlinger en central rolle. Desuden er arbejdstagernes mobilitet inden for EU fortsat vigtig, samtidig med at der også i stigende grad vil være behov for at fremme lovlig migration fra lande uden for EU for at matche behovene på EU's arbejdsmarked. Kommissionens kommende køreplan for kvalitetsjob vil spille en central rolle som rettesnor for indsatsen på EU-plan og nationalt plan.

Fremme af menneskelig kapital er nøglen til et konkurrencedygtigt, velstående og inklusivt Europa. Ud over politikker til at tiltrække og fastholde talent opfordrer anbefalingerne i forårspakken medlemsstaterne til at øge færdighedsniveauet i Europas befolkning og uddannelsessystemernes inklusivitet. I hele EU har der i de seneste år været et kraftigt fald i niveauet af grundlæggende færdigheder, herunder et fald i andelen af de bedst præsterende²². Omkring halvdelen af befolkningen i EU mangler stadig grundlæggende digitale færdigheder, mens deltagelsen i voksenuddannelse fortsat ligger betydeligt under EU-søjleens overordnede mål på 60 % senest i 2030. På baggrund af mangel på færdigheder og arbejdskraft²³ er der behov for en yderligere indsats for at styrke investeringerne i livslang læring, lette fastholdelsen og anerkendelsen af færdigheder og gøre læringsmulighederne mere tilgængelige for negligerede grupper. Uddannelsessystemerne i medlemsstaterne og regionerne skal være mere lydhøre over for de skiftende arbejdsmarkeder. Politiske tiltag skal også gøre lærergerningen mere attraktiv og øge kvaliteten og rummeligheden i undervisningen. I 2035 vil mere end halvdelen af nye job være i højt kvalificerede erhverv²⁴, men det nuværende udbud af STEM-færdigheder er utilstrækkeligt til at imødekomme den stigende efterspørgsel. STEM skal være en strategisk prioritet i uddannelses- og færdighedspolitikker på alle niveauer. På EU-plan fokuserer initiativet "En færdighedsunion"²⁵ på opbygning af færdigheder, regelmæssig opkvalificering og omskoling samt mobilitet for færdigheder og arbejdstagere. Handlingsplanen for grundlæggende færdigheder opfordrer medlemsstaterne til at støtte elever, der klarer sig dårligt. Der gøres også en betydelig indsats for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft ved hjælp af samhørighedspolitikken og genopretnings- og resiliensfaciliteten, og alle medlemsstater gennemfører EU-støttede foranstaltninger vedrørende færdigheder, voksenuddannelse, uddannelse og erhvervsuddannelse. EU og medlemsstaterne bør også fortsat samarbejde om at udvide anvendelsen af mikroeksamensbeviser og oprette et pilotprojekt vedrørende færdighedsgarantien for arbejdstagere i sektorer, der er under omstrukturering eller er i risiko for arbejdsløshed.

Europas unikke sociale markedsøkonomi er stærkt afhængig af modstandsdygtighed og retfærdighed. Den europæiske søjle for sociale rettigheder er fortsat central for udformningen

²¹ I [den demografiske værktøjskasse](#) peges der også på foranstaltninger til at håndtere demografiske udfordringer og deres indvirkning på Europas konkurrenceevne.

²² Europa-Kommissionen (2024). [The twin challenge of equity and excellence in basic skills in the EU](#).

²³ Eurobarometer 529, 2023.

²⁴ Anslået som en del af Cedefop's informationsprojekt om færdigheder "Skills Forecast" [Skills Forecast | CEDEFOP](#).

²⁵ [En færdighedsunion – Europa-Kommissionen](#).

af et stærkere og mere inklusivt Europa. Medlemsstaterne har medtaget relevante reformer og investeringer i deres genopretnings- og resiliensplaner med særligt fokus på styrkelse af sociale tjenester og sundhedsfaciliteter, inklusion af sårbare grupper, modernisering af de sociale sikringssystemer og digitalisering af sundhedsplejen. Selv om andelen af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse er faldet en smule på det seneste, er det vigtigt at tage fat på de stadig høje fattigdomsrater for sårbare grupper og børn samt de betydelige regionale forskelle. Der vil være behov for en intensiv indsats for at nå EU-søjleens overordnede mål om at reducere fattigdom eller social udstødelse med mindst 15 millioner mennesker senest i 2030, herunder mindst 5 millioner børn. I lyset af de demografiske, arbejdsmarkedsmæssige og sociale udfordringer understreges det i de landespecifikke henstillinger for 2025, at der er behov for passende og effektive sociale beskyttelses-, inklusions- og pensionssystemer samt for at fremme adgangen til økonomisk overkommelige boliger og sociale tjenester. Det er også vigtigt at sikre ikkeforskelsbehandling, fremme ligestilling mellem kønnene og forbedre integreringen af ligestillingsaspektet. I lyset af den stigende efterspørgsel efter sundheds- og langtidspleje er medlemsstaterne også nødt til at opbygge modstandsdygtige sundheds- og langtidsplejesystemer, herunder ved at skifte til en forebyggende og primær sundhedsmodel. Risikoen for sundhedskriser er stigende, hvilket gør det bydende nødvendigt, at EU styrker og konsoliderer sit sundhedssikkerhedsberedskab og sin indsatskapacitet yderligere²⁶. For at fuldføre den europæiske sundhedsunion handler EU også på initiativer såsom forordningen om kritiske lægemidler for at forbedre forsyningen og produktionen af kritiske lægemidler. Et retfærdigt og inklusivt EU kræver også, at fordelene ved den grønne og den digitale omstilling deles på tværs af samfundet. Det betyder støtte til regioner og lokalsamfund, der er uforholdsmæssigt hårdt ramt af disse omstillinger. Fonden for Retfærdig Omstilling støtter en mere retfærdig omstilling, og Den Sociale Klimafond vil yde målrettet finansiering til støtte for de hårdest ramte. Kommissionen vil fremlægge en ny handlingsplan for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder suppleret med en EU-strategi til bekæmpelse af fattigdom.

Tekstboks 4: Analyse af opadgående social konvergens i overensstemmelse med rammen for social konvergens

Kommissionen har vurderet, om der er udfordringer for opadgående social konvergens i 10 medlemsstater i overensstemmelse med rammen for social konvergens (SCF), hvilket indebærer en landespecifik analyse i to faser af risici og udfordringer for opadgående social konvergens²⁷. I den første fase af analysen, der blev fremlagt i den fælles beskæftigelsesrapport for 2025²⁸, blev arbejdsmarkeds-, færdigheds- og socialpolitikkerne analyseret for alle medlemsstater. Det konstateredes, at 10 medlemsstater (Bulgarien, Estland, Grækenland, Spanien, Kroatien, Italien, Litauen, Luxembourg, Ungarn og Rumænien) udgjorde potentielle risici for opadgående social konvergens. En analyse i anden fase for disse 10 lande blev offentliggjort den 11. april 2025²⁹ med fokus på de politikområder, der blev identificeret som potentielle risici for opadgående social konvergens i første fase via nøgleindikatorerne i den sociale resultattavle. Denne anden fase af analysen

²⁶ I lyset af de nye klimamæssige, geopolitiske og sikkerhedsmæssige udfordringer omfatter [strategien for en beredskabsunion](#) politiske tiltag, der vil støtte og supplere medlemsstaterne i at styrke beredskabsindsatsen.

²⁷ Se forordning (EU) 2024/1263, artikel 3 og den underliggende betragtning.

²⁸ [Den fælles beskæftigelsesrapport 2025 vedtaget af EPSCO-Rådet den 10. marts 2025.](#)

²⁹ [SWD\(2025\) 95 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\)](#), 2025.

bygger på en bred vifte af kvantitativ og kvalitativ dokumentation og de vigtigste faktorer, der ligger til grund for udfordringerne i forbindelse med opadgående social konvergens. Den foretager en nærmere undersøgelse af udviklingen og tager hensyn til de relevante politiske tiltag, som medlemsstaten iværksætter eller planlægger. Samlet set identificerede analysen i anden fase udfordringer for opadgående social konvergens for tre medlemsstater (Grækenland, Rumænien og Italien)³⁰.

Analysen af opadgående social konvergens peger på horisontale udfordringer på alle tre politikområder. Analysen peger på yderligere foranstaltninger til at fremme erhvervelse af færdigheder for at skabe grundlaget for udvikling af færdigheder og afhjælpe manglen på færdigheder og arbejdskraft. Selv om arbejdsmarkedene generelt fortsat er stærke, fremhæver analysen behovet for en mere effektiv integration af alle befolkningsgrupper på arbejdsmarkedet. Samtidig kræver indkomstulighed og risiko for fattigdom eller social udstødelse meget nøje politisk opmærksomhed, også på baggrund af den demografiske udfordring, samtidig med at der opretholdes passende og bæredygtige sociale beskyttelses- og inklusionssystemer.

Resultaterne af analysen af social konvergens afspejles i landerapporterne og danner grundlag for det europæiske semester 2025. Denne analyse har bidraget til de multilaterale overvågningsgennemgange i de relevante udvalg i Rådet.

Tekstboks 5: Boliger i Europa – politiske udfordringer

Udviklingen på boligmarkedet har betydelige økonomiske og sociale konsekvenser. Boligsektoren yder et betydeligt bidrag til EU's økonomi, idet bygge- og anlægssektoren tegner sig for ca. 5 % af BNP i 2024. Boligomkostningerne forbruger også en stor del af husholdningernes indkomst, næsten 20 % i 2024 og endnu højere for sårbare grupper, og deres niveau påvirker i væsentlig grad husholdningernes budgetter og levestandard. Udviklingen på bolig- og realkreditmarkederne har stor indvirkning på konjunkturerne og den finansielle stabilitet. Høje priser og huslejer kan have en negativ indvirkning på arbejdskraftens og husstandenes mobilitet, både inden for og mellem lande, og påvirker også handicappedes evne til at leve uafhængigt. Dette kan igen hæmme en effektiv fordeling af arbejdskraften, bidrage til mangel på arbejdskraft og begrænse den samlede produktivitet.

Europa lider under en stor kløft mellem en stærk efterspørgsel efter boliger og et utilstrækkeligt udbud, hvilket resulterer i høje priser. Mellem 2019 og 2024 faldt antallet af tilladelser til opførelse af nye beboelsesejendomme med 14 %. Samtidig steg boligpriserne med 27 %. Boligpriserne skønnes at være overvurderet i omkring to tredjedele af de europæiske lande. Boligmarkederne er særligt pressede i hovedstæder, vækstcentre og turistområder. Desuden er udbuddet af sociale boliger faldende, mens hjemløsheden er stigende.

Der er behov for reformer og investeringer for at sikre mere økonomisk overkommelige boliger. Boligpolitikken er fortsat primært medlemsstaternes, regionernes og byernes ansvar, men der er behov for en målrettet tilgang på alle niveauer. Genopretnings- og resiliensfaciliteten støtter betydelige investeringer (ca. 20 mia. EUR) på dette område og reformer af boligernes prisoverkommelighed og tilgængelighed. Kommissionen foreslog i midtvejsevalueringen af samhørighedspolitikken at fordoble bevillingerne til boliger for at nå op på mindst 15 mia. EUR. Som led i denne forårspakke fremsættes der specifikke henstillinger om håndtering af tilgængeligheden i en række lande, hvor situationen er særlig akut. For at sikre et tilstrækkeligt og passende udbud af boliger bør politikkerne være rettet mod langsigtede strukturelle hindringer såsom utilstrækkelige investeringer, beskatning,

³⁰ I 2024 var de udpegede medlemsstater Bulgarien, Rumænien og Italien.

zoneinddelingspolitikker og mangel på arbejdskraft inden for byggeriet, og de bør strømline regler og bestemmelser. Der er behov for at øge udbuddet af økonomisk overkommelige boliger og sociale boliger for at bidrage til at opfylde boligbehovene hos sårbare grupper samt lav- og mellemindkomsthusholdninger, der ikke kan få adgang til boliger på markedsvilkår. Den europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger, der er planlagt til 2026, vil sigte mod at fremsætte operationelle anbefalinger til støtte for investeringer, politiske reformer og bedste praksis.

4. KONKLUSION

For at fremme langsigtet velstand og modstandsdygtighed tilpasser EU sin økonomiske styring med et fornyet fokus på konkurrenceevne. Konkurrenceevnekompasset fastlægger Kommissionens prioriteter for de næste fem år og fastsætter en klar køreplan for at styrke EU's økonomiske modstandsdygtighed og globale status. Det europæiske semester er en vigtig mekanisme til at opfylde disse prioriteter, støtte medlemsstaterne i at tilpasse nationale reformer og investeringer til EU's fælles mål og sikre en konsekvent gennemførelse på alle forvaltningsniveauer.

Kommissionen opfordrer Det Europæiske Råd til at godkende og EU-Rådet til at vedtage Kommissionens forslag til de landespecifikke henstillinger for 2025. Den opfordrer også alle medlemsstater til fuldt ud og rettidigt at gennemføre henstillingerne i tæt dialog med arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer og andre relevante aktører.

TILLÆG 1 – OVERSIGT OVER TEMATISKE OMRÅDER, DER ER OMFATTET AF DE LANDESPECIFIKKE HENSTILLINGER

		Innovation	Dekarbonisering og konkurrenceevne	Sikkerhed	Forenkling	Det indre marked, konkurrence og statsstøtte	Finansiering	Færdigheder, kvalitetsjob og social retfærdighed	Makrofinansiel
		Videnskab og innovative ekosystemer Innovation, startups og vækstvirksomheder Digitalisering af virksomheder Dekarbonisering, vedvarende energi og overkommelige energipriser Energieffektivitet Miljøpolitik og ressourceforvaltning Transport Opbygning af forvarikapacitet Energisikkerhed og infrastruktur Klimatilpasning Digital forbindelse, infrastruktur og markedets funktion Reduktion af reguleringsmæssige og administrative byrder Kvalitet af lovgivningen Offentlig forvaltning Digitalisering af offentlig forvaltning og offentlige tjenester Erhvervsclima (herunder SMV-politik) Det indre marked, konkurrence og statsstøtte Statsjede virksomheder Offentlige udbud og koncessioner Retsystemet Korruption Bekæmpelse af hvidvask af penge Adgang til finansiering og vækstfinansiering (inkl. finansielle tjenesteydelser og finansiel stabilitet) Gæld i den private sektor og insolvensregler Færdigheder, erhvervsuddannelse og voksenuddannelse Uddannelse, forskoleundervisning og børnepasning Aktive arbejdsmarkedspolitikker, arbejdsmarkedets funktion, løn og ikke-forsikelsbehandling og lige muligheder for alle Sundhedsvæsen og langtidspleje Boliger Pensionssystemer og aktiv aldring Fattigdom, social inklusion og social beskyttelse Regionaludvikling og lokale offentlige tjenesteydelser Budgetramme og finanspolitisk styring Skattepolitik Skatteforvaltning, skatteunddragelse og skatteundgåelse							
K-L	MS								
1	BE								
2	BG								
3	CZ								
4	DK								
5	DE								
6	EE								
7	IE								
8	EL								
9	ES								
10	FR								
11	HR								
12	IT								
13	CY								
14	LV								
15	LT								
16	LU								
17	HU								
18	MT								
19	ML								
20	AT								
21	PL								
22	PT								
23	RO								
24	SI								
25	SK								
26	FI								
27	SE								

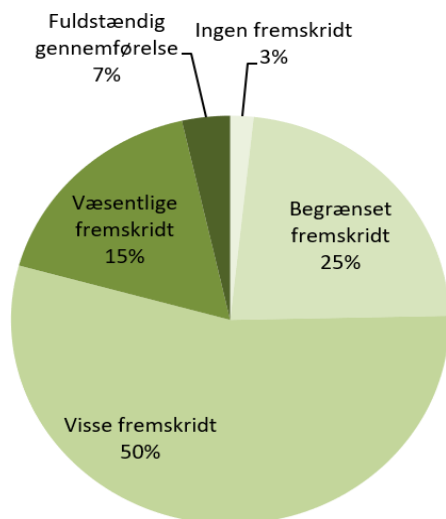
TILLÆG 2 – FREMSKRIDT MED GENNEMFØRELSEN AF DE LANDESPECIFIKKE HENSTILLINGER

I det europæiske semester 2025 gøres der status over de politiske foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet for at tackle de strukturelle udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger, der er vedtaget siden 2019. Ved vurderingen af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger i 2025 tages der hensyn til de politiske foranstaltninger, som medlemsstaterne hidtil har truffet³¹, under hensyntagen til de foranstaltninger, der er truffet som led i gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten, samt de forpligtelser, der er indgået i genopretnings- og resiliensplanerne og de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, afhængigt af deres gennemførelsesgrad. Vurderingen afspejler de nuværende faser af gennemførelsen og ikke det fremskridt, der kan opnås under forudsætning af en fuldstændig gennemførelse af planerne³². Vurderingen af de landespecifikke henstillinger for 2025 omfatter de landespecifikke henstillinger for 2019-2023 (flerårig vurdering) og vurderingen af de landespecifikke henstillinger for 2024 (årlig vurdering).

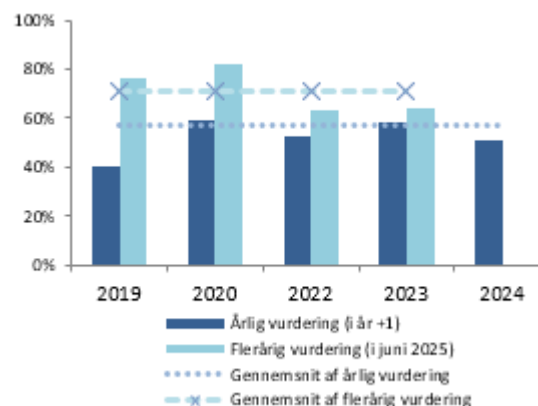
³¹ Inklusive de politiske tiltag der er indberettet i databasen for landespecifikke henstillinger, i de årlige statusrapporter og i forbindelse med rapporteringen for genopretnings- og resiliensfaciliteten (dvs. den halvårslige rapportering om fremskridtene med gennemførelsen af milepæle og mål og som følge af vurderingen af betalingsanmodninger).

³² I forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten blev medlemsstaterne anmodet om i deres genopretnings- og resiliensplaner at tage hensyn til alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger på en effektiv måde. I vurderingen af de landespecifikke henstillinger overvejes gennemførelsesgraden for de foranstaltninger, der indgår i genopretnings- og resiliensplanerne, og de foranstaltninger, der gennemføres uden for genopretnings- og resiliensplanerne på vurderingstidspunktet. De foranstaltninger, der er fastsat i bilagene til Rådets vedtagne gennemførelsesafgørelser om godkendelse af vurderingen af genopretnings- og resiliensplanerne, som endnu ikke er vedtaget eller gennemført, men som anses for at være troværdigt bebudet, i overensstemmelse med vurderingsmetoden for de landespecifikke henstillinger, hører under "begrænsede fremskridt". Når disse foranstaltninger er gennemført, kan de føre til "visse/væsentlige fremskridt" eller "fuld gennemførelse", afhængigt af deres relevans for håndteringen af udfordringerne bag de landespecifikke henstillinger. Den samme tilgang gælder for reformer og investeringer, der indgår i de mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag.

Figur 1: Nuværende niveau for gennemførelse af de landespecifikke henstillinger for 2019-2023

Figur 2: Gennemførelse af de landespecifikke henstillinger for 2019-2024: årlig vurdering i hvert på hinanden følgende år i forhold til den hidtidige gennemførelse

Bemærk: Den flerårige vurdering i figur 1 ser på gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger fra 2019-2023 fra det tidspunkt, hvor henstillingerne blev vedtaget, og indtil offentliggørelsen af denne meddelelse. Det skal bemærkes, at de landespecifikke henstillinger for 2021 kun vedrører finanspolitik og ikke længere anses for at være relevante for vurderingen af de landespecifikke henstillinger for 2025. I figur 2 viser den årlige vurdering de fremskridt, der er gjort i det første år efter vedtagelsen af de landespecifikke henstillinger, mens den flerårige vurdering viser en vurdering af tidligere landespecifikke henstillinger indtil i dag.

Fra et flerårigt perspektiv er der i det mindste gjort visse fremskridt med gennemførelsen af 72 % af de landespecifikke henstillinger for 2019-2023 (se figur 1). I sidste års vurdering viste 68 % af de landespecifikke henstillinger for 2019-2023 som minimum visse fremskridt. Der blev gjort særligt store fremskridt i de landespecifikke henstillinger for 2019-2022, hvor 75 % som minimum viser visse fremskridt sammenlignet med 70 % i 2024. Dette viser, at genopretnings- og resiliensfaciliteten som et resultatbaseret instrument fortsat bidrager til gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger og fortsat vil gøre det, efterhånden som der gennemføres yderligere reformer og investeringer i genopretnings- og resiliensplanerne. Ikke desto mindre varierer gennemførelsen af reformer betydeligt på tværs af politikområder. I de seneste år har medlemsstaterne fortsat gjort størst fremskridt med de landespecifikke henstillinger vedrørende adgang til finansiering og finansielle tjenesteydelser efterfulgt af arbejdsmarkedets funktion, budgetrammen og den finanspolitiske styring samt erhvervsklimaet. Derimod er der gjort særligt langsomme fremskridt inden for boliger, miljøpolitik, offentlig forvaltning, skattepolitik samt ikke-forskelsbehandling og lige muligheder.

Generelt er der gjort betydelige fremskridt med at gennemføre landespecifikke henstillinger fra 2024. Medlemsstaterne har som minimum gjort "visse fremskridt" med 51 % af de henstillinger, de modtog i oktober 2024 (figur 2). Dette udgør et lille fald i forhold til de årlige fremskridt, der blev opnået i 2024 med de landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget i juli 2023. I betragtning af de politikområder, hvorunder et betydeligt antal medlemsstater modtog en henstilling i 2024, er der generelt gjort de fleste fremskridt med budgetrammen og den finanspolitiske styring efterfulgt af adgang til finansiering, arbejdsmarkedets funktion og

færdigheder samt erhvervsuddannelse. Derimod er der gjort mindre fremskridt med hensyn til at efterkomme henstillingerne om offentlig forvaltning, miljøpolitik, pensionssystemer samt forskning og innovation.

Resultaterne af vurderingen af de landespecifikke henstillinger for 2025 vil sammen med resultaterne fra de foregående år være tilgængelige på Kommissionens websted i juni.

TILLÆG 3 – FREMSKRIDT MED GENNEMFØRELSEN AF VERDENSMÅLENE FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING I EU

Bemærk: Figuren ovenfor viser, hvor hurtigt EU har gjort fremskridt hen imod hvert af de 17 mål i den seneste femårsperiode med tilgængelige data. Metoden til vurdering af indikatorer og aggregering heraf på målniveau samt mere detaljerede analyser kan findes på Eurostats websted: [Oversigt – indikatorer for bæredygtig udvikling – Eurostat \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=main&init=1&language=en&plugin=1).

Hvordan har EU gjort fremskridt hen imod målene for bæredygtig udvikling?

Der blev gjort betydelige fremskridt hen imod målsætningerne og målene vedrørende mindsket ulighed (SDG 10), anstændigt arbejde og økonomisk vækst (SDG 8) og kvalitetsuddannelse (SDG 4). EU har også gjort fremskridt hen imod de fleste af de andre mål for bæredygtig udvikling, men i et langsommere tempo. Blandt gruppen af mål med moderate fremskridt klarede EU sig bedst med hensyn til ligestilling mellem kønnene (SDG 5), ansvarligt forbrug og ansvarlig produktion (SDG 12), industri, innovation og infrastruktur (SDG 9) og stop sult (SDG 2). Vurderingen viser derimod, at der ikke er sket nogen væsentlige fremskridt med hensyn til livet i havet (SDG 14) på grund af den langsomme udvidelse af beskyttede havområder samt havets forværrede sundhedstilstand. Der blev observeret en bevægelse væk fra målene for bæredygtig udvikling for rent vand og sanitet (SDG 6) og livet på land (SDG 15). Fremskridtene hen imod SDG 6 er blevet negativt påvirket af vandstress, mens udviklingen i SDG 15 påvirkes negativt af jordforringelse og tab af biodiversitet.

TILLÆG 4 – RESULTATER AF DYBDEGÅENDE UNDERSØGELSER AF MAKROØKONOMISKE UBALANCER I MEDLEMSSTATERNE

Der er konstateret ubalancer eller uforholdsmæssigt store ubalancer i 7 ud af de 10 medlemsstater, som har været genstand for en dybdegående undersøgelse. I de dybdegående undersøgelser var der foretaget en analyse af omfanget af sårbarhederne, hvordan de har udviklet sig i den seneste tid og forventes at udvikle sig samt af den politiske reaktion herpå. I år er analysen af de dybdegående undersøgelser igen blevet fremlagt forud for forårspakken for det europæiske semester for at muliggøre mere dybtgående multilaterale drøftelser med medlemsstaterne, inden der drages konklusioner om konstateringen af ubalancer og den efterfølgende formulering af de landespecifikke henstillinger³³.

I løbet af det seneste år har den økonomiske udvikling dæmpet alvoren af nogle af de langvarige sårbarheder, der ligger til grund for ubalancer i flere lande. Flere lande oplevede en lille styrkelse af deres økonomiske vækst i 2024, selv om nogle andre oplevede stagnerende aktivitet eller endda recession. Beskæftigelsen steg, og arbejdsløsheden forblev på eller tæt på historisk lave niveauer. Inflations- og omkostningspresset er aftaget yderligere og – indtil for nylig – hurtigere end forventet. De finansielle forhold blev lempet i løbet af 2024 efter den markante stramning i de foregående to år. Udsigterne for 2025 peger på en fortsættelse af de samme vækstrater som i 2024 for EU og euroområdet som helhed, med betydelige nedadgående risici og en potentiel acceleration i 2026.

Usikkerheden er steget betydeligt som følge af en skiftende geopolitisk og handelsmæssig kontekst, hvilket forværrer risiciene i forbindelse med ubalancer. Økonomier, der er mere eksponeret for handel, er mere i fare i tilfælde af en langvarig svækkelse eller endda en nedgang i den globale handel efter nogle års træghed i handelen, navnlig inden for fremstilling af varer. Finanspolitiske lempelser – primært for at støtte højere udgifter til forsvar – er på dagsordenen på mellemlang sigt, selv om der ikke er skitseret detaljerede planer i alle tilfælde. Virkningen af alle disse udviklinger er vanskelig at forudsige, da forholdene er temmelig ustabile og udfaldet er uklart, men det kræver en fortsat nøje overvågning af risici, idet det fremadrettede perspektiv er vigtigt i denne henseende.

Nedenstående afsnit gennemgår de mest relevante sårbarheder og udsigter på dette tidspunkt, især i de 10 medlemsstater, der er omfattet af en dybdegående undersøgelse i år.

Inflationen har passeret sit højdepunkt, men inflationsforskellene er fortsat betydelige i flere tilfælde. Afmatningen i inflationen fortsatte i hele EU i 2024 og begyndelsen af 2025, men nogle medlemsstater har fortsat registreret en inflation, der er klart højere end gennemsnittet, både i og uden for euroområdet. Som følge heraf er de betydelige akkumulerede inflationsforskelle blevet

³³ De 10 dybdegående undersøgelser blev delt med medlemsstaterne i to partier, et i marts (for Cypern, Tyskland, Grækenland og Nederlandene), og et andet i april (for Estland, Ungarn, Italien, Rumænien, Slovakiet og Sverige). De blev alle offentliggjort i maj: [Dybdegående undersøgelser – Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/2024/04/24/10-deep-dive-surveys).

større, herunder i nogle tilfælde, hvor det økonomiske opsving har været begrænset. Enhedslønomkostningerne aftog i 2024, men væksten i enhedslønomkostningerne var fortsat betydelig i flere tilfælde på baggrund af stramme arbejdsmarkeder og lav produktivitetsvækst.

Pris- og omkostningspresset forventes at aftage yderligere på kort sigt, men forskellene vil sandsynligvis fortsætte. Betydelige fald i priserne på energi og andre råvarer bør sammen med styrkelsen af euroen og de fleste andre EU-valutaer bidrage til at reducere inflationen. En svag efterspørgsel kan yderligere begrænse prispresset i flere lande. Væksten i enhedslønomkostningerne forventes at aftage yderligere med en aftagende lønvækst, efterhånden som tidligere års tab af købekraft grundet inflationen er blevet indhentet. De seneste stigninger i den indirekte beskatning understøtter i nogle tilfælde høj inflation. Ikke desto mindre er disse virkninger midlertidige og forventes ikke at påvirke eksportkonkurrenceevnen negativt. Det forventes dog, at de akkumulerede forskelle og inflationsforskellene i nogle lande kan blive ved med at stige. Vedvarende forskelle i omkostnings- og prisudviklingen kan være risikable for stillingen over for udlandet, og nogle lande, der har oplevet større tab af konkurrenceevne, har mere skrøbelige eksterne poster. Samtidig kan inflationsforskelle påvirke effektiviteten af den monetære kurs, især inden for den monetære union. Det er derfor fortsat vigtigt at bringe den indenlandske efterspørgsel op på et mere bæredygtigt niveau og forbedre markedets funktion i nogle lande.

Der er fortsat store underskud og overskud på de løbende poster, hvilket afspejler udviklingen i den indenlandske efterspørgsel. I 2024 steg de løbende poster generelt yderligere, hjulpet på vej af yderligere handelsgevinster, herunder yderligere fald i energipriserne. Der blev observeret forskellige mønstre i EU på grund af udviklingen i den indenlandske efterspørgsel. Nogle lande udviser store underskud på de løbende poster med begrænsede forbedringer, der ofte falder sammen med en stærk indenlandsk efterspørgsel. I nogle få andre tilfælde forbedredes de samlede tal i en tid med svag BNP-vækst, hvilket kan dække over svagere underliggende eksterne poster. I nogle tilfælde er underskuddene værre end før pandemien, og svagere, end hvad de grundlæggende elementer i disse økonomier ville tyde på. I nogle af disse lande tegner store offentlige underskud sig for en stor del af økonomiens eksterne lånebehov. Samtidig har betydelige overskud på betalingsbalancens løbende poster ikke ændret sig meget på trods af svag global handel, mens den indenlandske efterspørgsel fortsat var stagnerende i nogle af disse lande.

Ændringer i betalingsbalancens løbende poster forventes at være begrænsede, men usikkerheden er stor. Stigningen i euroen og andre EU-valutaer bør gøre importen billigere, mens priserne på energi og visse andre råvarer forventes at falde og yderligere bidrage til betalingsbalancerne. Derimod forventes verdenshandlen at blive yderligere afdæmpet, og der forventes ingen større ændringer i udviklingen i den indenlandske efterspørgsel på kort sigt, således at de fleste af de store underskud på betalingsbalancens løbende poster kun forventes at falde svagt og langvarige store overskud kun forventes at ændre sig marginalt. Usikkerheden er usædvanlig høj i en omskiftelig handelsmæssig kontekst. Medlemsstater med store overskud kan

potentielt blive mere påvirket af en begrænsning af handelen. Deres import forventes dog at falde sammen med lavere eksport, idet den indenlandske efterspørgsel også kan blive påvirket. Lande, der er stærkt integreret i de globale værdikæder, vil sandsynligvis blive mere påvirket. Sideløbende hermed kan det være vanskeligere for store debitorer at vokse sig ud af gælden ved hjælp af højere eksport og at finansiere betydelige eksterne lånebehov.

De mere negative nettostillinger over for udlandet er blevet yderligere forbedret, understøttet af den nominelle BNP-vækst, men nævnereffekterne er ved at gå i stå. De fleste af de mere negative positioner forbedredes igen i 2024 på grund af en markant nominel BNP-vækst og på trods af betydelige underskud på de løbende poster. Flere negative nettostillinger over for udlandet i forhold til BNP forventes imidlertid at stagnere i år og næste år eller forbedres meget mindre kraftigt, hvilket afspejler lavere nominel BNP-vækst oven i det vedvarende store behov for ekstern låntagning. I nogle tilfælde kan moderat negative nettostillinger over for udlandet forværres, hvis underskuddet på de løbende poster er meget betydeligt. Store positive positioner vil sandsynligvis stige yderligere med en fortsættelse af store løbende overskud.

Boligpriserne blev mere dynamiske i 2024 som følge af stigende indkomster og lempede finansieringsforhold efter to år med afdæmpet eller negativ vækst. Boligpriserne steg stort set overalt i løbet af 2024. Dette var også tilfældet i nogle lande, hvor boligpriserne synes at have været overvurderet i årevis, hvilket igen øger risikoen for overvurdering efter en vis grad af korrektioner i de senere år. Boligefterspørgslen blev understøttet af stigende husstandsindkomster, som i nogle tilfælde steg mere end boligpriserne, og af lavere renter. Samtidig fortsatte byggeriet af nye boliger med at falde i flere lande, hvilket forværrede prispresset.

Boligpriserne forventes at fortsætte med at stige som følge af langvarige strukturelle effekter. Lempelsen af de finansielle forhold for husholdningerne, sammen med den fortsatte vækst i husstandsindkomsterne, bør fortsat fremme låntagning til boligkøb og understøtte boligefterspørgslen. Skattepolitikker, der understøtter efterspørgslen, og dysfunktionelle udlejningsmarkeder har ikke ændret sig meget og forstærker gældsfinansieret boligejerskab i forskellige lande. Samtidig er flaskehalse i boligudbuddet stadig stort set uadresserede, mens de seneste års svage udbud og fald i byggetilladelser tyder på, at boligmanglen vil vare ved og lægge et opadgående pres på boligpriserne.

Husholdningernes og ikke-finansielle selskabers nedgearing er fortsat, men er aftaget, da nævnereffekterne blev svækket sammen med lavere inflation og opadgående låntagning. I 2024 nåede husholdningernes og virksomhedernes gæld som andel af BNP i flere lande deres laveste niveau i flere år. Disse fald i gældskvoten var imidlertid ofte mindre udtalte end i de foregående år, da lavere inflation gav mere afdæmpede nævnereffekter. Desuden er lånestrømmene steget en del, især for husholdningerne, på baggrund af gradvist lempeligere finansieringsforhold og stigende indkomster.

Den offentlige gældskvote er fortsat med at falde i flere tilfælde, men i nogle lande er den steget igen for nylig. Den høje offentlige gældskvote faldt i nogle lande, men steg en smule og oversteg niveauerne fra før pandemien i andre tilfælde. Nævnereffekterne blev svækket med mindre gunstige vækst-rentespænd. Der blev registreret betydelige underskud i nogle lande, mens andre udviste balancerede budgetstillinger eller endda overskud. Nogle få lande med lav eller moderat gæld oplever stigende gældskvoter på grund af høje underskud. Lånebetingelserne for regeringer blev forbedret eller var stabile, idet de fleste spænd inden for euroområdet indsnævredes sidste år, men de lange renter steg i 2025. For nogle medlemsstater uden for euroområdet steg spændene på statsobligationer i 2024 og begyndelsen af 2025. Da låntagning i udenlandsk valuta er betydelig i nogle af disse tilfælde, er der risici, hvis der opstår valutakursvolatilitet.

Nedgearingen i både den private og den offentlige sektor forventes at aftage eller vende i fremtiden. Låntagningen i den private sektor forventes at fortsætte med at vokse i takt med lempelige finansieringsbetingelser, hvilket vil bremse gældsnedbringelsen eller endda standse den. I mangel af en effektiv gennemførelse af politiske foranstaltninger forventes budgetunderskuddene i nogle tilfælde fortsat at være betydelige, hvilket vil øge den offentlige gældskvote. Der er for nylig blevet skitseret en række finanspolitiske ekspansioner, herunder for forsvarsudgifter, men detaljerne er ikke altid blevet offentliggjort og er ikke afspejlet i prognoserne.

Banksektoren er blevet yderligere styrket. Bankerne har fortsat klaret sig godt igennem de seneste års svage momentum. I 2024 steg kapitalprocenterne generelt igen eller forblev på et højt niveau, mens rentabiliteten forblev høj. Misligholdte lån faldt yderligere eller stabiliserede sig, hvor de tidligere var mere betydelige. I lande, hvor mængden er moderat, har de stabiliseret sig eller er steget en smule. Mængden af misligholdte lån, der ejes af servicevirksomheder uden for banksektoren, er dog fortsat store i nogle få lande. Eksponering for erhvervsejendomme giver fortsat anledning til bekymring i nogle tilfælde, hvor denne sektor tegner sig for en betydelig andel af virksomhedernes gæld. Bankernes betydelige eksponering over for deres hjemlands statsgæld er i nogle tilfælde faldet – selv om den fortsat er betydelig – men er steget yderligere i de fleste andre tilfælde. Fremadrettet kan den nylige lempelse af de finansielle forhold sætte en stopper for stigende rentemarginaler. Selv om dette kan begrænse rentabiliteten, kan udlånmængderne stige noget.

Tabel 1: KLASSIFICERING AF MEDLEMSSTATER I HENHOLD TIL PROCEDUREN I FORBINDELSE MED MAKROØKONOMISKE UBALANCER

	Resultater 2024	Resultater 2025
Ingen ubalancer	ES, FR, PT	CY, DE, EE
Ubalancer	CY, DE, EL, HU, IT, NL, SE, SK	EL, HU, IT, NL, SE, SK
Uforholdsmæssigt store ubalancer	RO	RO
<i>p.m.: Ingen dybdegående undersøgelse</i>	AT, BE, BG, CZ, DK, EE, FI, HR, IE, LT, LU, LV, MT, PL, SI	AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, FR, HR, IE, LT, LU, LV, MT, PL, PT, SI

Bemærk: Medlemsstater, hvor klassifikationen er ændret mellem 2024 og 2025, er angivet med fed skrift i begge kolonner.

Medlemsstater, der ikke har ubalancer

Det konstateres ikke, at **Estland** har ubalancer. Sårbarheder i forbindelse med forringet pris- og omkostningskonkurrenceevne har været til stede i de seneste år i forbindelse med en langvarig recession, og boligpriserne er steget betydeligt, men de overordnede sårbarheder synes at være begrænsede på nuværende tidspunkt. Lønningerne og priserne er steget kraftigt i en årrække, og kerneinflationen lå fortsat et godt stykke over gennemsnittet i euroområdet i begyndelsen af 2025 som følge af lønstigninger, navnlig i den offentlige sektor. Dette pris- og omkostningspres svækker økonomiens konkurrenceevne. Selv om tabet af billig energi og andre input efter Ruslands angrebskrig mod Ukraine var udløserne for vedvarende prisvækst i 2022, er inflationspresset nu hovedsagelig indenlandsk. En stærk indenlandsk efterspørgsel og et stramt arbejdsmarked gjorde det muligt for lønningerne at vokse hurtigt i en tid med svag produktivitet. De offentlige lønninger, navnlig for lærere og sundhedspersonale, er steget i de seneste år og har indhentet det tabte fra tidligere tiders relativt lave niveauer. En del af den høje inflation kan tilskrives stigninger i indirekte skatter. Estlands eksport har mistet markedsandele i de seneste to år. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster er faldet på det seneste som følge af en recession i hjemlandet. Nettostillingen over for udlandet er kun moderat negativ, og risiciene for den eksterne holdbarhed synes at være begrænsede. Boligpriserne er steget betydeligt i de seneste år og skønnes at være overvurderede, men risikoen for den finansielle stabilitet i forbindelse med realkreditlån er fortsat lav. Nogle tidligere politiske tiltag har bidraget til denne situation, navnlig ved at have givet næring til den indenlandske efterspørgsel, efter at den værste del af pandemikrisen var overstået. Disse omfattede frigivelsen af pensionsfondene under anden søjle, hvilket fik priserne til at stige, herunder boligpriserne. I de seneste år har stigningen i de offentlige lønninger og

mindstelønningerne været sammenfaldende med recessionen og ført til en højere samlet lønvækst i hele økonomien. Foranstaltningerne til forbedring af arbejdsproduktiviteten og erhvervsklimaet er fortsat begrænsede. Regeringen har for nylig bebudet en række skatte- og udgiftsreducerende politiske tiltag for 2026, der kan mindske inflationspresset og lette noget af presset på arbejdskraftomkostningerne.

Tyskland har ikke længere ubalancer. Sårbarhederne i forbindelse med det store overskud på de løbende poster, som havde grænseoverskridende relevans, er aftaget i årenes løb, mens der for ganske nylig er bebudet betydelige politiske fremskridt. Overskuddet på de løbende poster er faldet til under 6 % af BNP i de seneste år efter at have nået et lavpunkt i 2022 på grund af usædvanligt høje energipriser. Reduktionen af de løbende poster afspejler i vid udstrækning en negativ ekstern baggrund, mens de overordnede underliggende sårbarheder med hensyn til et betydeligt gab mellem opsparing og investeringer grundlæggende set har ikke ændret sig. Investeringsbehovet har været stigende i årenes løb, hovedsagelig i forbindelse med offentlige investeringer på regionalt plan og erhvervsinvesteringer, mens de faktiske investeringer er aftaget i faste priser i de seneste år. Kombineret med andre strukturelle udfordringer gav lave offentlige og private investeringer et af de laveste bidrag til potentiel BNP-vækst i EU. Reallønnen har nået niveauet før pandemien i 2024 efter moderate stigninger i de nominelle lønninger. Der blev imidlertid fremsat betydelige politiske udmeldinger i begyndelsen af marts 2025 efter parlamentsvalget, herunder revisionen af den forfatningsmæssige budgetramme. Denne politikpakke markerer et stort skridt og en klar acceleration i forhold til de seneste mønstre, som, hvis de gennemføres, vil føre til betydeligt højere forsvarsudgifter og infrastrukturinvesteringer.

Cypern har ikke længere ubalancer. Sårbarhederne i forbindelse med udlandsgælden og den private gæld er aftagende, til dels på grund af kraftig økonomisk vækst, og nedbringelsen af den offentlige gæld understøttes yderligere af fortsatte budgetoverskud. Underskuddet på de løbende poster er fortsat betydeligt. Cypern har gjort store fremskridt med gennemførelsen af foranstaltninger, der afhjælper landets sårbarheder. Husholdningernes og de ikke-finansielle virksomheders gæld har været faldende som andel af BNP, hovedsagelig takket være kraftige nævnereffekter som følge af en høj nominel BNP-vækst. En stor del af virksomhedernes gæld skyldes enheder med særligt formål, hvis långivere er beliggende uden for Cypern, og som udgør en begrænset risiko for økonomien. Desuden er bankernes beholdninger af misligholdte lån faldet betydeligt som følge af salg, afskrivninger og tilbagebetalinger. Mængden af misligholdte lån, som indehaves af kreditovertagende virksomheder, er også faldende, hvilket fører til yderligere nedbringelse. Den offentlige gæld falder hurtigt, og Cypern forventes at opretholde budgetoverskud. På trods af et fald i 2024 er underskuddet på de løbende poster fortsat højt og forventes kun at blive marginalt forbedret. Den negative nettostilling over for udlandet er fortsat betydelig, men er betydeligt oppustet på grund af tilstedeværelsen af enheder med særligt formål uden væsentlige direkte forbindelser til den indenlandske økonomi. Cypern gør politiske fremskridt for at afhjælpe sine sårbarheder. Navnlig blev rammen for tvangsauktioner fuldt

operationel i 2024, og lovgivning, der har til formål at lette afviklingen af misligholdte lån, forventes at lette husholdningernes gældsætning og øge deres opsparing.

Medlemsstater, der har ubalancer

***Grækenland** har fortsat ubalancer. Sårbarhederne i forbindelse med stor offentlig gæld og udlandsgæld, misligholdte lån og arbejdsløshed falder fortsat, mens underskuddet på de løbende poster fortsat er højt.* Den offentlige gældskvote faldt igen betydeligt i 2024, men på trods af fortsatte reduktioner er den fortsat den højeste i EU. Budgetoverskud og BNP-vækst forventes at sikre fortsatte gældsreduktioner. Underskuddet på de løbende poster steg marginalt i 2024 og ligger langt over niveauet før pandemien, og det forventes at forblive uændret på et højt niveau i år og næste år. Nettostillingen over for udlandet blev yderligere forbedret i 2024, selv om den fortsat er den mest negative i EU og ikke forventes at blive yderligere væsentligt forbedret på grund af de store underskud på de løbende poster og den faldende nævnereffekt. Arbejdsmarkedet er fortsat i bedring. Arbejdsløsheden er faldende, men stadig høj. Beholdningen af misligholdte lån på bankernes balancer faldt yderligere i 2024, men afviklingen af misligholdte lån, der indehaves af administrationsselskaber, var fortsat træg og belastede fortsat virksomhedernes og husholdningernes balancer. Grækenland har gjort store politiske fremskridt med hensyn til at afhjælpe sine sårbarheder. I 2024 blev der truffet foranstaltninger til at forbedre skatteopkrævningen og yderligere støtte inddrivelsen af gamle misligholdte lån. Der blev også gjort fremskridt på retsområdet. Opretholdelse af reformtempoet under og efter genopretnings- og resiliensplanen er fortsat afgørende for at afhjælpe de strukturelle svagheder i økonomien, og øget produktivitet er afgørende for at forbedre vækstudsigterne på lang sigt, hvilket vil lette afviklingen af ubalancer.

***Italien** har fortsat ubalancer. Der er fortsat sårbarheder i forbindelse med høj offentlig gæld og svag produktivitetsvækst, som har grænseoverskridende relevans.* I 2024 lå den offentlige gældskvote over niveauet før pandemien og steg, hvilket vendte den nedadgående tendens, der blev konstateret i perioden efter 2020, selv om underskuddet faldt, i takt med at det nominelle BNP faldt markant, og gældsforøgende stock-flow-tilpasninger blev betydelige på grund af den forsinkede indvirkning på den kontante låntagning af skattefradragene til boligrenoveringer fra tidligere år. Arbejdsmarkedsindikatorerne har fortsat med at forbedre sig. Italienske banker har styrket kvaliteten af deres aktiver og deres rentabilitet betydeligt. Deres eksponering over for risici forbundet med statslige låntagere og beholdningen af statsgaranterede lån er aftaget noget, men er fortsat betydelig. Nogle politikker har allerede adresseret de konstaterede sårbarheder, men en fortsat og effektiv gennemførelse af reformer og investeringer, navnlig dem i genopretnings- og resiliensplanen og den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag, kombineret med en forsigtig finanspolitisk kurs er fortsat afgørende. En fuldstændig gennemførelse af foranstaltningerne i Italiens mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag er afgørende for at sikre, at den høje offentlige gældskvote ikke stiger yderligere på mellemlang sigt. Der er blevet gennemført flere politikker for at fremme finanspolitisk holdbarhed, f.eks. en forbedring af

den årlige udgiftsoversigt, en permanent reduktion af skattekenen og en revision af skatteudgifterne. Reformen førte også til betydelige fremskridt inden for insolvensreglerne og markedet for misligholdte lån. Foranstaltningerne i genopretnings- og resiliensplanen understøtter produktivitetstiltag og bidrager til yderligere at udnytte Italiens arbejdskraftpotentiale, hvilket vil lette nedbringelsen af den offentlige gæld. En effektiv gennemførelse af disse foranstaltninger er afgørende.

Ungarn har fortsat ubalancer. Sårbarheder, der primært vedrører konkurrenceevne og offentlige finansieringsbehov, er fortsat relevante. Den hurtige lønvækst har bragt omkostningskonkurrenceevnen i fare i de seneste år, og der er fortsat et større inflationspres end i resten af EU, samtidig med at det økonomiske opsving er langsomt og forbundet med nedadrettede risici. Der blev registreret et overskud på betalingsbalancen i 2024, men politikker, der fremmer den indenlandske efterspørgsel, udgør en risiko for den eksterne holdbarhed. Det offentlige underskud faldt i 2024 som følge af lavere investeringer og et fald i udgifterne til energisubsidier, men er fortsat højt og forventes ikke at blive forbedret nævneværdigt i år eller næste år. Den offentlige gældskvote er ikke faldende, og omkostningerne til gældsbetjening og bruttofinansieringsbehovet er fortsat høje. Forbindelsen mellem banker og stat er blevet dybere på grund af skatteincitamenter for indenlandske banker til at købe statsgæld. Boligpriserne steg markant i 2024 som følge af en stærk efterspørgsel, der er blevet forstærket af efterspørgselsstøttende statslige foranstaltninger. De politikmæssige fremskridt har været begrænsede. Ungarn vil skulle indføre permanente finanspolitiske foranstaltninger og i mindre grad være afhængig af midlertidige skatter på ekstraordinære overskud eller nedskæringer i investeringer. Pengepolitikken har været stram, men dens effektivitet er blevet svækket af statslige indgreb: Der er fortsat utilstrækkeligt målrettede subsidier og lån til husholdninger og virksomheder, og kontrollen med udlånsrenterne begrænser pengepolitikken effektivitet. Samtidig forvrider boligsubsidier og præferencelåneordninger fortsat boligmarkedet og forværrer presset på boligpriserne.

Nederlandene har fortsat ubalancer. Sårbarheder i forbindelse med stor privat gæld i en situation med et overvurderet boligmarked og det store overskud på betalingsbalancens løbende poster er fortsat relevante, på trods af visse forbedringer, herunder større dynamik i den indenlandske efterspørgsel. Disse sårbarheder har grænseoverskridende relevans. Overskuddet på de løbende poster er blandt de største i euroområdet og forventes fortsat at være højt. Ud fra et opsparings- og investeringsperspektiv bidrager alle sektorer i økonomien til overskuddet. Erhvervssektorens overskud er i høj grad drevet af de ikke-finansielle selskabers aktiviteter i udlandet og bidraget fra de multinationale selskabers tilbageholdte overskud. Selv om forbrugs- og investeringsvæksten var de vigtigste drivkræfter bag genopretningen efter pandemien, halter Nederlandene bagefter euroområdet med hensyn til niveauet for erhvervsinvesteringer og offentlige investeringer. Husholdningernes gæld er fortsat blandt de højeste i EU, men er faldet betydeligt på grund af nævnereffekter, mens husholdningernes låntagning steg kraftigt i 2024. Boligpriserne er steget med stigende hastighed sidste år og forventes også at stige kraftigt i 2025, da der stadig er

betydelige strukturelle udfordringer, som der ikke er taget hånd om. De politikmæssige fremskridt har været begrænsede. Der er truffet visse foranstaltninger, som kan mindske overskuddet på de løbende poster, men deres samlede virkning forventes ikke at være betydelig. Der er truffet visse foranstaltninger for at bidrage til at øge boligudbuddet, men der har kun været en begrænset indsats for at mindske incitamenterne til låntagning i husholdningerne. Den nylige indførelse af husleje grænser udgør en risiko for udviklingen på de private og sociale udlejningsmarkeder.

***Slovakiet** har fortsat ubalancer. Trods visse forbedringer er der fortsat sårbarheder med hensyn til omkostningskonkurrenceevne, balance over for udlandet og boligmarkedet, mens forbedringerne i husholdningernes gæld ser ud til at være kraftigere, og den politiske indsats har været begrænset.* Inflationen og væksten i enhedslønomkostningerne faldt betydeligt, men der er fortsat forskelle, herunder i kerneinflationen, i forhold til resten af euroområdet og EU. Efter den markante forbedring i 2023 som følge af lavere energipriser forværredes underskuddet på de løbende poster noget i 2024 på grund af træg eksport og stigende import på baggrund af en genopblusset indenlandsk efterspørgsel. Underskuddet på de løbende poster forventes at stige yderligere i år. Samtidig er det store offentlige underskud ikke faldende. Desuden steg boligpriserne igen i løbet af 2024, mens faldet i boligbyggeriet forværrer et allerede stramt boligudbud. Efter flere år med kraftige stigninger i husholdningernes gæld har højere renter bremset efterspørgslen efter realkreditlån i de seneste to år, og husholdningernes gældskvote er faldet i de seneste år. I takt med at de finansielle forhold er blevet lempet i løbet af 2024 og begyndelsen af 2025, er husholdningernes låntagning imidlertid steget på det seneste og er blevet yderligere understøttet af stigende disponibel realindkomst i en situation med et stramt arbejdsmarked. Nævnereffekterne bliver mindre markante, således at husholdningernes gældskvote kan stabilisere sig eller falde mindre på kort sigt end tidligere, samtidig med at den stadig ligger under EU-gennemsnittet i en kontekst med en sund banksektor. De politikmæssige fremskridt har været begrænsede. For at bremse inflationen er energistøtteforanstaltningerne til husholdningerne blevet forlænget. Dog blev denne ikkemålede foranstaltning en af drivkræfterne bag de betydelige underskud på de offentlige finanser og de løbende poster. Vedtagelsen af foranstaltninger til forbedring af arbejdsproduktiviteten og erhvervsklimaet er fortsat begrænset. En ændring af anlægsloven, der har til formål at strømline byggeprocedurerne, trådte i kraft i april.

***Sverige** har fortsat ubalancer. Sårbarhederne i forbindelse med ejendomsmarkedet og den høje private gæld er fortsat relevante på trods af en vis afdæmpning på det seneste, og de identificerede sårbarheder gør sig fortsat gældende, da der ikke er truffet håndfaste foranstaltninger.* Trods en vis afdæmpning er husholdningernes og virksomhedernes gældskvote fortsat blandt de højeste i EU, mens boligpriserne var konstante i nominelle termer, men fortsat er overvurderede. Strammere finansielle forhold har også ført til en nedgang i boligbyggeriet og lagt yderligere pres på husholdninger og erhvervsudgifter, og den finansielle sektor er fortsat stærkt eksponeret over for ejendomssektoren, herunder erhvervsejendomme. De politikmæssige fremskridt har været begrænsede. De politiske rammer favoriserer fortsat gældsfinansieret boligkøb, mens der fortsat

er mangel på boliger. Beskatningen tilskynder fortsat til gældsfinansieret boligejerskab gennem det betydelige skattefradrag for rentebetalinger på realkreditlån. Foranstaltninger, der øger boligudbuddet fremover, vil bidrage til at moderere væksten i boligpriserne, men kan ikke erstatte reformer, der tager fat på de vigtigste faktorer bag husholdningernes gæld. Udlejningsmarkedet er endnu ikke blevet reformeret. Disse sårbarheder kan forværres, hvis der sker en genopblussen af gældsfinansierede boligkøb og overvurdering af boligpriserne som følge af den lempelse af makroprudentielle foranstaltninger, som synes at være under overvejelse, i tillæg til mere gunstige finansieringsvilkår.

Medlemsstater, der har uforholdsmæssigt store ubalancer

Rumænien oplever fortsat uforholdsmæssigt store ubalancer. Sårbarhederne er blevet større, efterhånden som Rumæniens dobbelte underskud på de offentlige finanser og de løbende poster er blevet større, og omkostningskonkurrenceevnen blev forværret i 2024. Det store offentlige underskud steg i 2024. Den fortsatte vækst i det offentlige underskud, navnlig stigningerne i lønninger og pensioner i den offentlige sektor, øgede det private forbrug og det allerede store underskud på de løbende poster. Enhedslønomkostningerne steg yderligere i 2024 efter allerede meget høje vækstrater i tidligere år, hvilket udhulede omkostningskonkurrenceevnen. Sundheden i det eksterne finansieringsmiks, der var baseret på betydelige udenlandske direkte nettoinvesteringer og EU-midler, som havde begrænset stigningen i udlandsgælden, blev svækket i 2024. Der forventes kun marginale reduktioner af underskuddet på de offentlige finanser og de løbende poster i 2025 og 2026. Væksten i enhedslønomkostningerne og inflationen forventes at aftage, men at forblive stor. De politiske fremskridt var minimale i 2024, og risiciene for den makroøkonomiske stabilitet blev større. Den politiske usikkerhed steg mod slutningen af sidste år, hvilket gjorde landet sårbart over for ændringer i investortilliden og højere låneomkostninger. Forbindelsen mellem banker og stat er den største i EU og steg yderligere i 2024. En betydelig finanspolitisk konsolideringspakke, der blev vedtaget ved udgangen af 2024, herunder en fastfrysning af pensioner og offentlige lønninger, mangler stadig at blive suppleret med yderligere foranstaltninger for at sikre fuld overholdelse af målene i den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. En reform af mindstelønsfastsættelsen blev vedtaget i begyndelsen af 2025. Gennemførelsen af den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag og en skattereform i 2025 kan mindske de finanspolitiske sårbarheder betydeligt. Desuden er der behov for strukturreformer, navnlig dem, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, for at styrke konkurrenceevnen, eksportresultaterne og tiltrække yderligere EU-finansiering. Der er dog sandsynligvis behov for yderligere foranstaltninger. Overordnet set vil budgetunderskuddet og underskuddet over for udlandet sandsynligvis forblive for højt, hvis der ikke gøres en resolut indsats med hensyn til løftestængerne for både finanspolitiske reformer og strukturreformer, hvilket efterlader Rumænien meget eksponeret for ændringer i investortilliden og udefra kommende chok.

TILLÆG 5 – FINANSPOLITISK OVERVÅGNING UNDER DEN REFORMEREDE STABILITETS- OG VÆKSTPAGT

Forårspakken for det europæiske semester 2025 markerer afslutningen på den første komplette årlige cyklus af makroøkonomisk overvågning under den reformerede ramme for økonomisk styring. Efter ikrafttrædelsen i april 2024 nåede den nye ramme en vigtig milepæl i efteråret 2024 med de fleste medlemsstaters forelæggelse af deres første mellemfristede planer, efterfulgt af Kommissionens vurdering i november og december og Rådets godkendelse i januar. I de årlige statusrapporter, som medlemsstaterne indsender i slutningen af april, gøres der status over de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de mellemfristede planer³⁴. Sammen med Kommissionens forårsprognose 2025 og endelige data for 2024 giver de vigtige input til vurderingen af medlemsstaternes overholdelse af den maksimale vækst i nettoudgifterne, som Rådet har henstillet til. For medlemsstater, der er omfattet af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, indeholder denne tekstboks og bilag 1 til landerapporten en vurdering af, hvilke foranstaltninger der er truffet for at korrigere deres uforholdsmæssigt store underskud.

For 22 medlemsstater har Kommissionen vurderet, om nettovæksten i udgifterne i 2025 (og 2024 og 2025 samlet set) er i overensstemmelse med den maksimale nettovækst i udgifterne, som Rådet har henstillet til. For Belgien, Bulgarien og Litauen er vurderingen af overholdelsen baseret på den nettoudgiftskurs, der er anført i deres mellemfristede plan, og som Kommissionen har vurderet som værende i overensstemmelse med kravene i forordning (EU) 2024/1263, og forudsat at de godkendes rettidigt af Rådet. For Østrigs vedkommende foretages vurderingen på grundlag af nettoudgiftskursen i landets mellemfristede plan i afventning af Kommissionens vurdering og Rådets godkendelse heraf. For Tysklands vedkommende kan der ikke på nuværende tidspunkt foretages en fuldstændig vurdering af overholdelsen, da der ikke foreligger en mellemfristet plan. Kommissionen forventer, at Tyskland fremlægger sin plan inden udgangen af juli 2025.

Efter Det Europæiske Råds konklusioner om europæisk forsvar af 6. marts 2025³⁵, opfordrede Kommissionen alle medlemsstaterne³⁶ til at gøre brug af fleksibiliteten i stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul med henblik på at lette overgangen til højere forsvarsudgifter. Efter anmodning fra 16 medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Estland, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Portugal, Slovenien, Slovakiet og Finland) har Kommissionen i dag vedtaget henstillinger til Rådet om at aktivere den nationale undtagelsesklausul³⁷. Fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul giver mulighed for afvigelser fra den anbefalede maksimale vækst i nettoudgifterne på op til 1,5 % af BNP i perioden 2025-2028³⁸. I afventning af Rådets aktivering tages der allerede behørigt hensyn til den fleksibilitet, der gives i henhold til den nationale undtagelsesklausul, i forbindelse med

³⁴ Rumænien har endnu ikke indsendt sin årlige statusrapport.

³⁵ Det Europæiske Råds konklusioner om europæisk forsvar af 6. marts 2025, <https://www.consilium.europa.eu/media/tzkadtec/20250306-european-council-conclusions-en.pdf>.

³⁶ Meddelelse fra Kommissionen om dækning af øgede forsvarsudgifter inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten, C(2025) 2000 final.

³⁷ Rådet og Kommissionen har også modtaget en anmodning fra Tyskland om at aktivere den nationale undtagelsesklausul. Da Tyskland endnu ikke har forelagt sin mellemfristede plan, vil Kommissionen vurdere anmodningen sammen med vurderingen af den mellemfristede plan, når den er modtaget.

³⁸ Desuden vil sikkerhedsforanstaltningen vedrørende gældsholdbarhed og sikkerhedsforanstaltningen vedrørende underskudsmodstandsdygtighed ikke blive taget i betragtning ved fastlæggelsen af den fleksibilitet, der kan indrømmes under aktiveringen af den nationale undtagelsesklausul. Dette sikrer, at bæredygtighedsbetingelsen i den nationale undtagelsesklausul anvendes ensartet i alle medlemsstater.

nedenstående vurdering³⁹. Afvigelser ud over dette beløb tages i betragtning ved vurderingen af overholdelsen af reglerne i stabilitets- og vækstpakten, da henstillingerne om at aktivere den nationale undtagelsesklausul ikke ændrer definitionerne af det offentlige underskud, den offentlige gæld og de nettoudgifter, der skal udarbejdes og indberettes.

VURDERING AF EFFEKTIVE FORANSTALTNINGER FOR MEDLEMSSTATER, DER ER OMFATTET AF PROCEDUREN I FORBINDELSE MED UFORHOLDSMÆSSIGT STORE UNDERSKUD

Otte medlemsstater er genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud: Belgien, Frankrig, Italien, Ungarn, Malta, Polen, Rumænien og Slovakiet. Ved vurderingen af, om der er truffet virkningsfulde foranstaltninger, undersøges det, om nettovæksten i udgifterne i 2025 som forventet i Kommissionens forårsprognose 2025 overholder de lofter, som Rådet har henstillet til⁴⁰. Afvigelser fra disse lofter angives på årsbasis (dvs. for 2025) og i kumulerede tal (dvs. for 2024 og 2025 tilsammen)⁴¹. Vurderingen tager allerede hensyn til den fleksibilitet, der gives i henhold til den nationale undtagelsesklausul for de medlemsstater, hvor Kommissionen i dag henstiller til Rådet at aktivere den, forudsat at de godkendes rettidigt af Rådet.

På grundlag af denne vurdering stilles proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i bero for seks medlemsstater (**Italien, Slovakiet, Ungarn, Polen, Frankrig og Malta**), med forbehold af Rådets aktivering af den nationale undtagelsesklausul. Vurderingen er som følger:

- For **Italien** og **Slovakiet** forventes nettoudgifterne i 2025 at stige inden for det loft, der er fastsat i den korrigerende kurs.
- For **Ungarn** og **Polen** forventes nettovæksten i udgifterne i 2025 at ligge over det loft, der er fastsat i den korrigerende kurs. De afvigelser, som Kommissionen forventer for disse medlemsstater, ligger imidlertid inden for den fleksibilitet, som den nationale undtagelsesklausul giver på grundlag af de aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne.
- For **Frankrig** og **Malta** forventes nettovæksten i udgifterne at ligge over det loft, der er fastsat i den korrigerende kurs, i 2025 for Frankrig og i perioden 2024-2025 for Malta. Afvigelserne overstiger ikke henholdsvis 0,3 % (årligt) og 0,6 % (kumulativt) af BNP, idet der ved overskridelse af disse værdier vil være en stærk formodning om, at der ikke er truffet virkningsfulde foranstaltninger. Disse medlemsstater opfordres til at være rede til at træffe yderligere foranstaltninger for at følge den korrigerende kurs.

³⁹ I praksis tog Kommissionen hensyn til den afvigelse for højere forsvarsudgifter, der ville være tilladt, hvis Rådet aktiverede den nationale undtagelsesklausul i overensstemmelse med Kommissionens henstillinger, ved vurderingen af overholdelsen af den nettoudgiftskurs, der er fastsat under den forebyggende del (forordning (EU) 2024/1263), og ved vurderingen af effektive foranstaltninger med hensyn til overholdelsen af den korrigerende kurs, der er fastsat under den korrigerende del (forordning (EF) nr. 1467/97).

⁴⁰ For Belgiens vedkommende er vurderingen af overholdelsen baseret på den nettoudgiftskurs, der er anført i landets mellemfristede plan, og som Kommissionen har vurderet som værende i overensstemmelse med kravene i forordning (EU) 2024/1263, idet den har forudsat at kursen godkendes rettidigt af Rådet.

⁴¹ For de medlemsstater, der indsendte deres mellemfristede plan i år (Bulgarien, Belgien, Litauen og Østrig), er basisåret for planen og/eller for den respektive henstilling 2024 (da der nu foreligger endelige data), og den finanspolitiske tilpasningsperiode begynder i 2025. Som følge heraf giver den årlige og den kumulerede afvigelse det samme resultat.

For **Belgien** forventes nettovæksten i udgifterne i 2025 at ligge over det loft, der fastsættes ved den korrigerende kurs, som Kommissionen har henstillet til⁴². Den forventede afvigelse ligger imidlertid inden for den fleksibilitet, som den nationale undtagelsesklausul giver på grundlag af de aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne.

Der vil blive foretaget en yderligere vurdering i efteråret og derefter i foråret 2026, når der foreligger endelige data for 2025.

I **Rumænien** forventes nettovæksten i udgifterne at ligge over det loft, der er fastsat i den korrigerende kurs. Navnlig anslås den forventede afvigelse i 2024 og 2025 samlet set til 1,7 % af BNP. Dette indebærer, at der ikke er truffet effektive foranstaltninger, mens der ikke er nogen formildende relevante faktorer. Den høje vækst i nettoudgifterne fører til vedvarende høje offentlige underskud (9,3 % i 2024 og, baseret på Kommissionens forårsprognose 2025, 8,6 % af BNP i 2025) og en stigning i gældskvoten på mere end ti procentpoint siden 2021. Der er klare risici i forhold til en rettidig korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2030. Kommissionen henstiller derfor i dag til Rådet, at det vedtager en afgørelse, hvori der fastslås, at der ikke er truffet virkningsfulde foranstaltninger. Dette vil føre til vedtagelse af en revideret henstilling i henhold til artikel 126, stk. 7. Kommissionen opfordrer Rumænien til at træffe hurtige foranstaltninger for at opfylde kravene i proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

VURDERING AF GENNEMFØRELSEN AF DE MELLEMFRISTEDE PLANER AF ANDRE MEDLEMSSTATER

- På grundlag af fremskrivningerne af væksten i nettoudgifterne i 2025 i Kommissionens forårsprognose 2025 forventes 12 medlemsstater at overholde den anbefalede maksimale vækst i nettoudgifterne⁴³, med forbehold af aktiveringen af den nationale undtagelsesklausul, baseret på aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne.
 - For **Tjekkiet, Estland, Letland, Slovenien, Finland og Sverige** forventes nettoudgifterne i 2025 at stige inden for det loft, som Rådet har henstillet til.
 - For **Østrig** forventes væksten i nettoudgifterne i 2025 at stige inden for loftet i den mellemfristede plan (som i øjeblikket er ved at blive vurderet).
 - For **Bulgarien, Danmark, Grækenland, Kroatien og Litauen** forventes nettovæksten i udgifterne at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til (eller nettovæksten i udgifterne i den respektive mellemfristede plan). De afvigelser, der forventes for disse medlemsstater, ligger imidlertid inden for fleksibiliteten i den

⁴² Den 21. maj fremsatte Kommissionen en revideret henstilling til en Rådets henstilling efter artikel 126, stk. 7, i TEUF med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud i Belgien til ophør. Vurderingen af Belgiens overholdelse rapporteres i forhold til denne reviderede korrigerende kurs, som svarer til forpligtelsen vedrørende vækstraten for nettoudgifter i Belgiens mellemfristede plan. Sidstnævnte blev positivt vurderet af Kommissionen den 21. maj 2025 og skal godkendes af Rådet i de kommende uger. I betragtning af revisionen vil en vurdering i forhold til Rådets eksisterende henstilling være forældet.

⁴³ For Bulgarien og Litauen er vurderingen af overholdelsen baseret på den nettoudgiftskurs, der er anført i deres mellemfristede plan, og som Kommissionen har vurderet som værende i overensstemmelse med kravene i forordning (EU) 2024/1263, og forudsat at de godkendes rettidigt af Rådet. For Østrigs vedkommende foretages vurderingen på grundlag af nettoudgiftskursen i landets mellemfristede plan i afventning af Kommissionens vurdering og Rådets godkendelse heraf.

nationale undtagelsesklausul baseret på de aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne.

- I to medlemsstater forventes væksten i nettoudgifterne i 2025 at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til, på grundlag af Kommissionens forårsprognose 2025, og disse medlemsstater forventes derfor også i det store og hele at overholde den anbefalede maksimale vækst i nettoudgifterne eller betingelserne i den nationale undtagelsesklausul baseret på de aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne.
 - For **Portugal** forventes nettovæksten i udgifterne i 2025 at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til. Den forventede kumulerede afvigelse ligger under tærsklen på 0,6 % af BNP⁴⁴.
 - For **Spanien** forventes nettovæksten i udgifterne i 2025 at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til (årligt), men afvigelsen overstiger ikke tærsklen på 0,3 % af BNP.
- I fire medlemsstater (**Irland, Cypern, Luxembourg og Nederlandene**) forventes nettovæksten i udgifterne i 2025 at ligge over det loft, som Rådet har henstillet til, og afvigelserne overstiger tærsklerne for årlige (Irland, Cypern, Luxembourg) og kumulerede (Nederlandene) afvigelser. For disse medlemsstater ser Kommissionen en risiko for afvigelse fra de anbefalede maksimale vækstrater.

Ovenstående indeholder en foreløbig vurdering af overholdelsen på grundlag af Kommissionens forårsprognose 2025. Der vil blive foretaget en yderligere vurdering i efteråret. Derefter, i foråret 2026, vil vurderingen af overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater for nettoudgifter blive baseret på endelige data for 2025, og afvigelser fra henstillingerne vil blive registreret i kontrolregnskaberne.

Ved vurderingen af gennemførelsen af de mellemfristede planer skal der også tages hensyn til de investeringer og reformer, der ligger til grund for en forlængelse af de respektive finanspolitiske tilpasningsperioder. Dette vedrører **Spanien, Frankrig, Italien, Finland, Belgien og Rumænien**. Bilag 1 til de respektive landerapporter indeholder en detaljeret vurdering af status for gennemførelsen af disse forpligtelser. For Rumæniens vedkommende anses svaret på Rådets henstilling af 21. januar 2025 indtil videre for at være utilstrækkeligt.

VURDERING AF OVERHOLDELSEN AF UNDERSKUDS- OG GÆLDSKRITERIERNE

Som led i denne pakke om det europæiske semester har Kommissionen vedtaget en rapport i henhold til artikel 126, stk. 3, i TEUF for fire medlemsstater. Det drejer sig om **Østrig, Finland, Letland og Spanien**. Formålet med denne rapport er at vurdere, om underskudskriteriet er opfyldt, hvilket kan danne grundlag for en eventuel beslutning om, hvorvidt der foreligger uforholdsmæssigt store underskud i disse medlemsstater. For Østrig, Finland og Spanien er rapporten baseret på et offentligt underskud, der ligger over referenceværdien på 3 % af BNP i 2024. Letland medregnes som følge af et forventet underskud i 2025, der overstiger referenceværdien på 3 % af BNP. På grundlag af analysen i rapporten er der ingen grund til at indlede en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Finland, Letland og Spanien. Med hensyn til Østrig vil Kommissionen under hensyntagen til Det

⁴⁴ På trods af denne afvigelse viser Kommissionens forårsprognose 2025, at den samlede offentlige saldo fortsat er i overskud.

Økonomiske og Finansielle Udvalgs udtalelse om rapporten overveje at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, ved at foreslå Rådet at vedtage en afgørelse i henhold til artikel 126, stk. 6, i TEUF om konstatering af et uforholdsmæssigt stort underskud.

Årlige og kumulerede afvigelser (% BNP)

	Årlig afvigelse 2025	Kumuleret afvigelse 2025	National undtagelse sklausul	Referenceår for national undtagelseskl ausul	Kumuleret afvigelse under hensyntagen til fleksibilitet fra national undtagelsesklausul
	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Medlemsstater omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud					
BE	0,7	0,7	Ja	2021	-0,1
FR	0,1	-0,3	Nej		
IT	0,0	-0,2	Nej		
HU	0,7	-0,2	Ja	2021	-1,0
MT	-1,8	0,2	Nej		
PL	-0,1	0,0	Ja	2021	-1,2
RO	0,1	1,7	Nej		
SK	0,0	-0,3	Ja	2021	-1,2
Andre medlemsstater					
BG	1,1	1,1	Ja	2024	-0,2
CZ	-0,2	-2,2	Ja	2021	-2,5
DK	2,1	0,5	Ja	2021	-1,0
DE			Ja		
EE	-2,0	-2,0	Ja	2021	-3,5
IE	0,3	0,0	Nej		
EL	0,2	-0,9	Ja	2024	-0,9
ES	0,2	-0,5	Nej		
HR	0,6	0,2	Ja	2021	-0,3
CY	0,5	0,5	Nej		
LV	-0,1	-1,9	Ja	2021	-2,7
LT	1,0	1,0	Ja	2021	-0,3
LU	0,5	-0,3	Nej		
NL	1,4	1,4	Nej		
AT	-0,3	-0,3	Nej		
PT	0,4	0,5	Ja	2021	0,5
SI	-0,4	-1,1	Ja	2021	-1,5
FI	-0,2	-0,5	Ja	2021	-1,4
SE	-1,1	-1,2	Nej		

Kilde: Kommissionens beregninger baseret på Kommissionens forårsprognose 2025.

Noter: Tabellen understøtter vurderingen af medlemsstaternes overholdelse af reglerne, som er omhandlet i denne tekstboks. I kolonne A og B angiver en positiv afvigelse, at de forventede nettoudgifter for 2025 i Kommissionens forårsprognose 2025 overstiger de maksimale vækstrater for nettoudgifterne som fastsat af Rådet i dets henstilling om godkendelse af den mellemfristede plan (Tjekkiet, Danmark, Estland, Irland, Grækenland, Spanien, Kroatien, Cypern, Letland, Litauen, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Slovenien, Finland, Sverige) eller i dets henstilling med

henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør (Frankrig, Italien, Ungarn, Malta, Polen, Slovakiet og Rumænien). For Belgien, Bulgarien, Litauen og Østrig angiver en positiv afvigelse, at de forventede nettoudgifter overstiger de maksimale vækstrater for nettoudgifterne som anført i den mellemfristede plan (for Belgien, Bulgarien og Litauen er planen blevet positivt vurderet af Kommissionen, og Rådets godkendelse afventes. For Østrigs vedkommende er planen stadig ved at blive vurderet af Kommissionen). For Tysklands vedkommende kan der ikke foretages en kvantitativ vurdering, da der ikke foreligger en mellemfristet plan. Kolonne C angiver, om medlemsstaterne på nuværende tidspunkt har anmodet om aktivering af den nationale undtagelsesklausul. Kolonne D angiver den forventede kumulative afvigelse efter at have taget hensyn til den fleksibilitet, som den nationale undtagelsesklausul giver for forsvarsudgifter for medlemsstater, der har anmodet om aktivering af den nationale undtagelsesklausul.

	Offentlig saldo (% BNP)			Offentlig gæld (% BNP)			BNP (reel vækstrate)		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Medlemsstater omfattet af proceduren for uforholdsmæssigt store underskud									
BE	-4,5	-5,4	-5,5	104,7	107,1	109,8	1,0	0,8	0,9
FR	-5,8	-5,6	-5,7	113,0	116,0	118,4	1,2	0,6	1,3
IT	-3,4	-3,3	-2,9	135,3	136,7	138,2	0,7	0,7	0,9
HU	-4,9	-4,6	-4,7	73,5	74,5	74,3	0,5	0,8	2,5
MT	-3,7	-3,2	-2,8	47,4	47,6	47,3	6,0	4,1	4,0
PL	-6,6	-6,4	-6,1	55,3	58,0	65,3	2,9	3,3	3,0
RO	-9,3	-8,6	-8,4	54,8	59,4	63,3	0,8	1,4	2,2
SK	-5,3	-4,9	-5,1	59,3	60,9	63,0	2,1	1,5	1,4
Andre medlemsstater									
BG	-3,0	-2,8	-2,8	24,1	25,1	27,1	2,8	2,0	2,1
CZ	-2,2	-2,3	-2,2	43,6	44,5	45,4	1,1	1,9	2,1
DK	4,5	1,5	0,6	31,1	29,7	29,4	3,7	3,6	2,0
DE	-2,8	-2,7	-2,9	62,5	63,8	64,7	-0,2	0,0	1,1
EE	-1,5	-1,4	-2,4	23,6	23,8	25,4	-0,3	1,1	2,3
IE	4,3	0,7	0,1	40,9	38,6	38,2	1,2	3,4	2,5
EL	1,3	0,7	1,4	153,6	146,6	140,6	2,3	2,3	2,2
ES	-3,2	-2,8	-2,5	101,8	100,9	100,8	3,2	2,6	2,0
HR	-2,4	-2,7	-2,6	57,6	56,3	56,4	3,9	3,2	2,9
CY	4,3	3,5	3,4	65,0	58,0	51,9	3,4	3,0	2,5
LV	-1,8	-3,1	-3,1	46,8	48,6	49,3	-0,4	0,5	2,0
LT	-1,3	-2,3	-2,3	38,2	41,2	43,9	2,8	2,8	3,1
LU	1,0	-0,4	-0,5	26,3	25,7	26,2	1,0	1,7	2,0
NL	-0,9	-2,1	-2,7	43,3	45,0	47,8	1,0	1,3	1,2
AT	-4,7	-4,4	-4,2	81,8	84,0	85,8	-1,2	-0,3	1,0
PT	0,7	0,1	-0,6	94,9	91,7	89,7	1,9	1,8	2,2
SI	-0,9	-1,3	-1,5	67,0	65,5	63,8	1,6	2,0	2,4
FI	-4,4	-3,7	-3,4	82,1	85,6	87,5	-0,1	1,0	1,3
SE	-1,5	-1,5	-0,8	33,5	33,8	33,3	1,0	1,1	1,9

Kilde: Kommissionens forårsprognose 2025.